

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів
1 серпня 2025 року

Веде засідання голова Комітету ТРЕТЬЯКОВА Г.М.

ГОЛОВУЮЧА.обов'язки секретаря. Чи може пан Бабенко з нами? Він телефонував вранці сьогодні.

Шановні народні депутати, Михайло Михайлович в першу чергу, Ірина Никорак, чи ви не будете проти, якщо поки пана Сергія Гривка нема, щоб Остапенко Анатолій провів облік наших народних депутатів?

ЦИМБАЛЮК М.М. Звичайно, я думаю, він справиться.

ОСТАПЕНКО А.Д. Дякую за довіру.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Анатолій, будь ласка.

(Шум у залі)

ОСТАПЕНКО А.Д. Шановні колеги, тоді зробимо перекличку, хто у нас присутній.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. На місці.

ОСТАПЕНКО А.Д. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Вітаю всіх, колеги.

ОСТАПЕНКО А.Д. Добрий день
Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – тут.

ОСТАПЕНКО А.Д. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня, колеги. На місці.

ОСТАПЕНКО А.Д. Бабенко Микола Вікторович. Поки відсутній.
Гривко Сергій Дмитрович.
Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Вітаю, колеги. Никорак присутня.

ОСТАПЕНКО А.Д. Остапенко присутній.
Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Всім доброго дня. Тимошенко є.

ОСТАПЕНКО А.Д. Циба Тетяна Вікторівна.
Бабенко Микола Вікторович.
Гривко Сергій Дмитрович.
Сім чоловік. Можемо працювати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, у нас є кворум. І вам надано було попередньо порядок денний. Я лише хочу сказати, що ми хотіли ще цей порядок денний на сьогодні розширити. І тому в цей порядок денний не

увійшли два законопроекти, які ми плануємо розглянути 7 числа. У нас буде наступне засідання сьомого – попередня дата. І відповідно це законопроект 13511 забезпечення права військовослужбовців на медичний догляд, реабілітацію і протезування. Це законопроект Тимошенко Юлії Володимирівни і інших наших колег, там багато колег підписали цей законопроект. Він стосується військовослужбовців. І головний комітет пана Завітневича. Водночас ми поставимо його в порядок денний для того, щоб розглянути в своєму комітеті його допоміжні засоби реабілітації, які ми називаємо протезуванням. Вони дотичні до предмету відання нашого комітету.

І другий законопроект – це "дешка", яку ми готуємо після проведення слухань на базі нашого комітету, це 13180. Законопроект стосується працевлаштування ветеранів. Після проведення слухань, на яких головувало у нас декілька народних депутатів, які хотіли модерувати, і ми прослухали всіх. Робили об'явлення про те, що ці комітетські слухання проходять і в соціальних сітках. І надали можливість виступити з цього питання всім, хто хотів, без обмеження по часу. Тому на підставі цих слухань ми дописуємо, не встигли на сьогодні, але на сьоме число ми зробимо "дешний" альтернативний законопроект, який, я думаю, що там завтра-післязавтра, на вихідних розішлемо від нас, від авторів, які готують цю "дешку" всім народним депутатам. І для того, щоб ми з вами всі попрацювали і на сьоме вийшли з цими законопроектами обов'язково в порядок денний, і просили Верховну Раду розглянути ці законопроекти в пріоритетному порядку, тому що вони стосуються ветеранів і військовослужбовців.

Тому це коротенько про анонс наступного засідання комітету. І чому ці два законопроекти не увійшли сьогодні до порядку денного.

Якщо є якісь інші пропозиції чи зауваження до порядку денного, прошу про це сказати. Якщо ні, ми можемо перейти до нашого порядку денного.

ЦИМБАЛЮК М.М. Якщо можна.

ГОЛОВУЮЧА. Да, Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Ми дякуємо вам за те, що все-таки ви анонсували те, що законопроект, що стосується і захисту прав ветеранів, де ми не є головним комітетом все-таки увійде на наступне засідання, а решту по порядку денному, я думаю, можемо переходити до його розгляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Є інші ще зауваження? Ні. Тоді ми переходимо на той порядок денний, який у нас є. У нас є Циба Тетяна офлайн. Вітаю, пані Тетяна, на засіданні комітету.

Перше питання у нас – це доповідь міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України щодо планів дій на короткостроковий, 100 днів умовно, та середньостроковий період.

Пане Денисе Улютін, пане міністре, ви з нами?

УЛЮТІН Д.В. Так, Галина Миколаївна, я тут, колеги, шановні народні депутати. Дозвольте мені...

ГОЛОВУЮЧА. Да, я зараз зроблю на хвилину позицію від комітету і чому нам важливо, щоб міністр розповідав нам, які дії, а особливо які законопроекти мають генерувати і підтримувати комітет в нашій законопроектній роботі.

Ви знаєте, що робота комітету базується в першу чергу на Плані законопроектних робіт Верховної Ради України, який був затверджений в грудні 2024 року і відповідно готувався попереднім Кабінетом Міністрів. Відповідно в цьому плані законопроектних робіт, якщо ми його не будемо змінювати з вами як з новим міністром, у нас є п'ять законопроектів, які були

подані Кабінетом Міністрів. Це 12209 – законопроект щодо створення умов для повернення осіб з інвалідністю до трудової діяльності та їх фінансової незалежності, а також надання таким особам підтримки. Це законопроект 12278, який вже готовий на друге читання, але він є лише частиною плану законопроектних робіт в частині скасування спеціальних режимів призначення пенсій. Законопроект 12278 скасовує спеціальний режим тільки по прокурорах, водночас всі народні депутати України чекають скасування спеціального режиму по всіх інших верствах населення, в яких є такий спецрежим. Третє – це пенсійна реформа чи вона буде бальна, як заявляв попередній Прем'єр-міністр, чи якась інша. І чи зможете ви внести законопроект щодо накопичувальної частини пенсійної реформи і коли. Стоїть також в плані законопроектних робіт Соціальний кодекс, який попередній міністр опрацьовував разом з Радою Європи і комітет був включений в цю роботу, також державні гарантії. А також до цього блоку робіт відноситься підготовка законопроекту про базову соціальну допомогу і стоїть ще один законопроект, який був ініційований Кабінетом Міністрів України, про соціальні послуги. Водночас ми не бачимо зараз тут у Верховній Раді якоїсь потреби, бо ми щойно врегулювали 12124 законопроект, врегулювали ту частину, яка є. Але, може, ви, як новопризначений міністр, маєте на увазі інший закон.

У нас ще є чотири закони, які є точковими і депутатська ініціатива, і ми б теж просили від вас підтримки по проходженню цих законопроектів: це 12010 – Закон "Про гуманітарну допомогу" для громадських організацій, лікарняні – 13062, готовий на друге читання, пенсія рівними долями, яка на друге читання готується, пана Остапенка – 13164 і законопроект про гірські райони – 13237. Все. Доповідь закінчила з боку комітету.

Прошу, пан міністр.

УЛЮТІН Д.В. Дякую. Дякую, Галино Миколаївно. Дякую за те, що окреслили коридор. Я в своєму виступі також зупинюся на тих речах, які у

нас є пріоритетними на перші 90 днів. Бо, грубо кажучи, перші 3 місяці в цей період найбільш ефективної роботи, найбільш ефективної взаємодії, я думаю, і найбільш можливості нам спільно зробити такі суттєві кроки. Якщо не проти, я поширю екран, безпосередньо саму презентацію.

Отже... Видно, шановні народні депутати?

ГОЛОВУЮЧА. Так, видно.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Скиньте, будь ласка, на комітет або в секретаріат, або мені, ми розшаримо на всіх нардепів. Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Окей, да, звісно. Скільки в мене є часу для виступу, щоб я був ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Скільки вам потрібно, стільки ми вас будемо слухати.

УЛЮТІН Д.В. Дякую, дуже дякую. Перш за все, я вдячний вам за проведення такого комітету, де ми можемо з міністерством розказати про наші плани, скоординувати наші спільні дії і рухатися таким чином, розуміючи, що у нас є в порядку денному.

Отже на сьогодні, якщо коротко, я думаю, ви це дуже добре знаєте. Але загалом для всіх слухачів було б цікаво, що кількість утримуючих соціальних послуг у нас близько 11 мільйонів людей. Це близько третини всього населення України. Кількість видів грошової підтримки, якщо взяти всі допомоги, компенсації, пільги, субсидії – це 57, це дуже велика кількість, їх складно адмініструвати, складно ефективно верифіковувати, контролювати, що саме головне – розуміти, що саме ті люди, які потребують цих допомог, отримали таку допомогу.

Кількість пенсіонерів у нас 10 мільйонів 260 тисяч. І що саме головне – видатки державного бюджету на соціальні допомоги – близько 170 мільярдів і трансферт Пенсійному фонду – 237 мільярдів гривень, це якщо казати прямі бюджетні видатки. Якщо до цього додати ще і безпосередньо і соціальні внески, то перерозподіл через бюджет ВВП на соціальну сферу у нас складає досить, досить значну частину публічних фінансів.

Разом з тим, виходячи із останніх досліджень, які були проведені на замовлення UNICEF, щодо громадської думки щодо сприйняття соціальної політики, ми маємо наступні результати. Лише 21 відсоток респондентів назвали систему соціального захисту ефективною, у той час, як 58 вважають її неефективною. Пріоритетний напрямок покращення соціальної підтримки, за думкою респондентів – це підвищення розміру пенсій, про що ви зазначили у виступі. Я далі трошки більше зупинюся на цьому безпосередньо у виступі. Це 25 відсотків респондентів сказали, особливо серед людей старшого віку 60 плюс, для них такий показник, саме підвищення розміру пенсії, становить 44 відсотки. Збільшення виплат для малозабезпечених – це 22 відсотки респондентів звернули увагу, особливо для внутрішньо переміщених осіб. Підвищення виплат на дітей, на це звернули увагу 15 відсотків респондентів і що саме головне, найактуальніше для сімей з дітьми раннього віку, саме про це зазначили близько 28 відсотків респондентів. Також важливим є розширення доступу до послуг догляду за дітьми, про це сказали сім відсотків респондентів.

Хочу сказати також, що у відповідності до цього звіту, лише 22 відсотки вважають себе обізнаними людьми про соціальні послуги, а тільки 7 відсотків вважають себе повністю обізнаними в соціальних послугах. Тому безпосередньо план дій на короткостроковий період – це глобальні речі. Дві глобальні речі – це осучаснення засад соціального захисту і це розробка соціального кодексу. Це така, досить складна і досить глобальна задача з безпосередньо оновлення соціального контракту з громадянами відповідно до нових викликів та євроінтеграційних вимог.

І в нас в планах є підготовка проекту та початок його громадського обговорення, перший драфт. Дійсно, Рада Європи долучена. Ми також дуже вдячні всім народним депутатам комітету, які долучені до цієї роботи. Ми її продовжимо, я думаю, що зможемо більш так, піднавалитись, для того щоб зробити цю роботу хоча би в першому драфті.

Те, що було зазначено, і те, що дійсно після попереднього аналізу і такого глибокого вивчення безпосередньо великих даних по Пенсійному фонду, ми знаємо і розуміємо, що безпосередньо реформа і побудова нової моделі гідного, справедливого та стійкого, саме головне, стійкого пенсійного забезпечення є безпосередньо тим важливим кроком, який ми вже давним-давно чекаємо і ми маємо зробити. Це, перш за все, реформа солідарної системи, це безпосередньо впровадження гарантованого соціального віку, соціальні виплати по досягненню певного віку. Це варіативна пенсійна складова, яка залежить виключно від обсягу сплаченого ЄСВ до солідарної системи. Тобто кожний, хто за себе сплатив, має отримати стільки, скільки він солідарно в цю систему вніс. І безпосередньо два інших блоки в цій глобальній пенсійній реформі – це трансформація спеціальних пенсій у професійні, що має сплачуватись з кількох джерел. Знову ж таки, люди, які сьогодні обіймають посади і яким призначаються спеціальні пенсії, вони в солідарну систему також роблять відрахування. Проте з солідарної системи вони мають отримувати такий же розмір, який вони в цю солідарну систему внесли наряду з іншими учасниками солідарної системи.

І, що саме головне, це запровадження обов'язкової накопичувальної системи пенсійної. І в цій частині важливо не просто зробити можливість накопичення, а і розробити моделі інвестування для того, щоб убезпечити ці внески, зберегти ці внески і дати можливість захистити такі внески в майбутньому. А виходячи з цього, ми уже почали працювати з нашими міжнародними партнерами для того, щоб залучити їх цю роботу, саме напрацювання фінансових інструментів на перехідний період, до створення і

встановлення ринку капіталу в Україні такого, в який можна було б інвестувати, не боячись за такі внески.

Наступний блок суттєвий роботи, який ми собі поставили, це безпосередньо боротьба з бідністю та оновлення соціальних стандартів, це те, що вже розпочато. Дякую, дійсно в міністерстві зроблено великі кроки по реформуванню соціальної сфери. Ми продовжуємо ці позитивні зрушення: безпосереднє запровадження базової соціальної допомоги з урахуванням складу сім'ї та реальних потреб як основного інструменту для підтримки малозабезпечених сімей та виходу з бідності. Наш головний пріоритет – це не просто платити кошти, а дати можливість людині вийти із цієї ситуації, із цієї бідності і почувати себе гідно, почати себе забезпечувати, мати можливість це робити. Тому реалізація наразі іде пілоту на чотирьох видах допомог, із жовтня це буде вже 5 допомог і подальше включення до бази саме допомоги решту допомог, що надаються за майновим статусом. Це важливо. Дійсно проект закону також повністю підтримується – це дуже-дуже суттєвий крок в оновленні, саме в оновленні підходів.

Реформа прожиткового мінімуму, також надзвичайно важливий блок, ми повністю підтримуємо. І підтримуємо законопроект, він розроблявся попередньо також за участі Міністерства фінансів, Міністерства соціальної політики і комітету. І дуже вдячний безпосередньо комітету за цю складну, але дуже важливу роботу. Оскільки відв'язування посадових окладів та застосування їх для розрахунку і далі застосування саме для розрахунку базової величини, яка буде встановлюватися Законом про бюджетний відповідний рік. Так, актуалізація складових прожиткового мінімуму відповідно до європейських практик для призначення грошової допомоги є надзвичайно складним, але надзвичайно важливим кроком для того, щоб ми нарешті показували, дійсно, що таке прожитковий мінімум, скільки він вартує і чи можна за цей прожитковий мінімум як безпосередньо в Законі "Про прожитковий мінімум" написано, мати можливість вижити.

А розвиток соціальних послуг, розвиток соціальних послуг – наступний крок, вірніше, наступний блок, це відхід від утримання закладів до закупівлі послуг за принципом "гроші йдуть за клієнтом", зміна системи фінансування, відповідальність на рівні громад, підтримка з боку держави і безпосередньо закупівля загальнонаціональних послуг.

В цьому ж блоці у нас дуже важлива є задача, розвиток кейс-менеджменту. Це аналіз потреби людини на етапі, коли людина звертається до будь-якої державної установи. В нашому баченні це є так, що незалежно від того, хто буде першим contact point для людини, з якою метою вона звернулася до тієї чи іншої інституції, вже на цьому етапі буде запускатись кейс-менеджмент. Ми маємо оцінити потреби людини, маємо оцінити, яким чином можемо допомогти як держава і, що саме головне, яким чином швидко вивести її з тої складної ситуації, в яку вона з тих чи інших причин потрапила. Вивести її з цієї складної ситуації для того, щоб вона далі продовжувала бути повноцінним членом нашого суспільства.

Це розвиток також цифрових сервісів для цього, без цього ми не зможемо це зробити, і також інтегрування... інтегровані послуги та соціальний супровід. Також створення конкурентного ринку соціальних послуг, включаючи приватний та громадський сектор.

Інший також дуже важливий блок в нашому вже оновленому об'єднаному міністерстві – це повернення українців додому. Це безпосередньо на першому етапі в найближчій перспективі... *(Не чути)* інформаційно-консультаційної підтримки.

Блок питань, я думаю, що якщо ми все це зможемо зрушити в перші 100 днів своїх, я думаю, буде дуже непоганий наш результат, – це перехід до адресної підтримки за потребами, а не за статусами. Безпосередньо це впровадження системної підтримки дітей батьків там, де родина особливо її потребує, це безпосередньо створення умов для поєднання батьківства з професійною діяльністю. Це законопроект, який ми перевнесли, який розроблявся попередньо, ми перевнесли його, це 13532. Сьогодні він, як

бачу, в порядку денному комітету, можемо обговорити. Це дуже важливий проект закону, що дає можливість і саме головне - підтримку з боку держави сім'ям на ранньому етапі, це безпосередньо збільшення базової виплати і потім підтримка сім'ї впродовж першого року. І також таким чином ми стимулюємо вихід мами на роботу, батька на роботу після першого року. Таким чином щоб ми, знову таки, повернули, швидко повернули людину до економічної активності.

Також це розширення охоплення дітей соціальними послугами, такі, як раннє втручання в догляд і розвиток. Хочу сказати, що в цьому блоці ми вже почали спілкуватися з Міністерством охорони здоров'я, насправді в нас багато речей, які нам потрібно буде робити спільно, спільно з Міністерством охорони здоров'я, спільно з Міністерством ветеранів, спільно з Міністерством освіти, Міністерством молоді і спорту. В нас багато таких спільних активностей. Ми вже почали роботу з нашими колегами з інших міністерств. Це безпосередньо також забезпечення права кожної дитини на зростання в сімейному оточенні. Також в цьому блоці у нас є велика робота щодо роботи з внутрішньо переміщеними особами і запровадження такої загальної концепції: шлях ВПО від евакуації до інтеграції, запуск платформи єдиного вікна для доступу для послуг, це безпосередньо: житло, робота, освіта, медицина. Також ми плануємо удосконалення механізмів призначення та виплати допомог, уніфікація права надання допомог: форм заяв, процедур верифікації тощо. Цю всю роботу вже, в принципі, розпочато. Ми далі це підтримуємо і спільно з Пенсійним фондом удосконалюємо, дивимось яку ще можна послугу передати, виплати передати на Пенсійний фонд для її уніфікації і більшої ефективності.

І наступний блок в цій частині – це підтримка та інклюзія осіб з інвалідністю, це реформування виплат, як уже було зазначено, ми підтримаємо цей законопроект, це надання індивідуальної комплексної соціальної підтримки за результатами об'єктивного оцінювання функціонування особи на основі міжнародної класифікації функціонування і

підтримка працевлаштування осіб з інвалідністю та засобів їх реабілітації. В цій частині ми також вже почали досить активну роботу безпосередньо з Міністерством охорони здоров'я. До всіх цих активностей я буду просити також, якщо буде ваше бажання, долучатися. Ми дуже сильно зацікавлені саме в широкій дискусії, широкому опрацюванні таких речей, важливих для країни речей, як розвиток соціальної сфери і соціальної підтримки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

Шановні народні депутати, чи є питання до пана міністра?

ЦИМБАЛЮК М.М. Можна, Галина Миколаївна?

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

Ну, я впродовж того, з чого розпочала голова комітету пані Галина Третякова. Насправді плани, як на мене, амбітні. І дуже важливо казати, що, справді, попереднє керівництво спільно з Верховною Радою напрацювало багато цікавих ініціатив. Важливо, щоб позитивні, які, на вашу думку, є, вони мали продовження.

Ви вже сказали, пане міністре, про прожитковий мінімум. У мене до вас більше побажання. От коли ми кажемо про пенсійну реформу, ми пам'ятаємо, як попередній – і про це говорила голова комітету, - і Прем'єр, і міністр, вони спочатку анонсують суспільству про проведення пенсійної реформи, навіть не поставивши до відома Комітет соціальної політики, захисту прав ветеранів, який є профільним.

Через те побажання: якщо справді є якесь бачення, напрацювання, спочатку обговорити його з законодавцями, знайти спільну думку, і тоді вже виходити до людей. Бо насправді ви назвали і ризики, тут треба говорити з

усім урядом, бо не може провести фахову пенсійну реформу, якщо не виведемо економіку з тіні. А уряд визнає, і ви як фахівець з фінансової сфери це добре знаєте. Через те прохання і порада така: радитися, виходити на спільну позицію, і тоді вже анонсувати для населення. Ми не сумніваємося, що реформа потрібна пенсійної системи, але вже наговорили про бальну, а сьогодні розуміємо, що це був не зовсім правильний підхід.

Ви говорили про ефективність роботи Пенсійного фонду. Я думаю, ми підтверджуємо, справді Пенсійний фонд перебрав на себе багато функцій, але сьогодні пенсійне забезпечення в його роботі трохи більше 20 відсотків, все решта – непритаманні їм функції. Тобто ми їм дякуємо за роботу, але ваше завдання спільно з нами, мабуть, змінити вже його назву, бо це вже далеко не Пенсійний фонд України. Як з цього вийти? Давайте будемо законодавчо врегульовувати.

І, виходячи з цього, ви практично як міністерство втрачаєте вертикаль зв'язку з обласними, районними військовими адміністраціями стосовно соціальних служб. Сьогодні соціальні служби частково скорочені. Коли в них забрали повноваження виплат, вони не завжди виконують вже свою функцію. От потрібно не забувати, що держава, гарантуючи послугу чи виплату людині, має забезпечувати її аж до територіальної громади. А з територіальними громадами є проблеми, бо одні тримають соціальну службу 5 чоловік, інші громади 3, а деякі кажуть, та мені вистачає, бо вже забрали виплати, 1-2 людей. Це неправильно. Держава має також управляти через територіальні громади. Хотілось би, щоби ви в тому питанні більш активно працювали. Ми готові вас підтримати.

І по реабілітації коротко. Справді це дуже важлива річ, ви тезисно сказали, але сьогодні є скарги від громадян України стосовно вартості протезів. Ми розуміємо, що велика частина їх за кордоном виготовляється якісних, потрібно думати про розвиток вітчизняної галузі протезування, певні позитиви вже є, і ми вам бажаємо в цьому успіху. Через те я думаю, що

ми будемо вам допомагати, але має бути більше комунікації, і я цього вам бажаю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Юлія Володимирівна Тимошенко, будь ласка. Пані Юлія.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Відповіді не буде давати міністр?

ГОЛОВУЮЧА. Я ж просто спочатку даю слово завжди членам комітету, а потім вже відповідати. Гаразд, я можу дати, якщо ви так...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Краще питання-відповідь, щоб зміст не втрачався.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд. Пан Денис, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Дійсно, Михайло Михайлович, ми якраз і підходимо до всіх цих питань дуже зважено. Насправді, що стосується пенсійної реформи, ми наразі опрацьовуємо взагалі спільно з Пенсійним фондом, і я дякую Євгенію Валерійовичу за те, що він включився в цю роботу так дуже потужно, ми, в принципі, моделюємо ті речі, які можна і потрібно впроваджувати. До тих пір, поки ми не пройдемося по всьому масиву даних, який є в Пенсійному фонді, і не зрозуміємо, які будуть наслідки у цієї реформи, ми поки виходити з цієї комунікації не зможемо, тому що це буде, (як це називається?) втрачені надії. Реформа важлива, але до того, як її запустити, потрібно її чітко порахувати: скільки це буде коштувати, на кого буде вплив, який це вплив і взагалі скільки буде плюс-мінус по кожному із учасників цієї системи?

Аналогічно і що стосується накопичувальної системи, знову ж таки важливий крок, важливий крок, але важливо при цьому знову ж таки розуміти інструменти, в які можна буде вкладати і які дійсно захистять внески кожного із учасників такого фінансового інструменту пенсійної системи.

Що стосується перейменування Пенсійного фонду. Це дійсно на сьогодні Пенсійний фонд більше вже перейшов як просто зі страхових виплат пенсійних в значну і потужну таку інституцію, яка займається повністю всіма виплатами соціальної сфери держави. І ми можемо також спільно опрацювати питання – це дійсно воно на часі і дійсно, враховуючи скільки функцій передано виплатних на Пенсійний фонд, потрібно розуміти, яким чином ми будемо в цьому напрямку рухатись щодо розуміння статусу і ролі Пенсійного фонду.

А що стосується саме соціальних служб, дійсно дуже важливе і дуже ключове питання. Якщо говорити просто про виплатну функцію і взаємозв'язок соціальний як... виплатних функцій – це досить така негативна тенденція. Більш того, на рівні територіальних громад, якщо всі соціальні служби вважаються територіальними громадами виключно як виплатна агенція, це досить неправильний підхід. Наше бачення таке, соціальні служби мають займатись саме контролем соціальних послуг, якістю цих соціальних послуг, надання цих соціальних послуг.

Ми тут спільно, я думаю, з комітетом, міністерством опрацюємо, яким чином зможемо все-таки забезпечити контроль такий, забезпечити не згорання саме доступності соціальних послуг. Це якраз і є у нас одним із задач розвитку соціальних послуг, які ми безпосередньо бачимо на свій короткостроковий період, перший короткостроковий план дій на короткостроковий період.

Дякую.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую вам за відповідь.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Тобто ви в організаційну модель поки що не включили регіональну реформу в частині надання соціальних послуг і реорганізації управлінь соціального захисту населення, переведення їх з районного рівня на рівень громад, да, ми це... Гаразд.

Юлія Володимирівна, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дякую, пані голово.

Пане міністре, я думаю, що до вас, враховуючи напрямок, який ви очолили, є тисячі питань. Я думаю, що ми по мірі прийняття, обговорення і прийняття в парламенті законопроектів соціального напрямку ми будемо просто з вами дискутувати по всім питання. Зараз я хотіла би зосередитись всього на одному, це стосується протезування наших поранених військових. Зараз я ще очолюю Тимчасову слідчу комісію з лікування, реабілітації поранених і міжфракційне об'єднання щодо захисту прав, в тому числі і учасників бойових дій, поранених учасників бойових дій. Так от у мене таке питання. Після того як ТСК вивчила глибину проблематики протезування, ми просто знаходимося в такому...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Мікрофон працює.

ГОЛОВУЮЧА. В когось мікрофон, я прошу... Виключено, все. Пані Юлія, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Так от по протезуванню наших поранених військових ми виявили просто колосальний хаос. Займаються всі: і Міністерство охорони здоров'я, і Міністерство соціальної політики, і

Міністерство оборони, і Міністерство ветеранів. Це просто, чесно, немає такого одного зосередженого центру управління всім цим процесом. І тому наша тимчасова слідча комісія підготувала і затвердила на своєму засіданні концепцію реформування взагалі всієї цієї галузі протезування, ортезування, і не тільки цього, а спочатку по суті починаючи з поля бою, як надається домедична допомога, медична допомога і так далі, потім вже ампутація, протезування. Це такий великий процес. Ми затвердили цю концепцію. І там є декілька важливих речей. Перша важлива річ – це передати всю систему управління, координацію, прийняття рішень щодо протезування на Міністерство охорони здоров'я, щоб дійсно Міністерство охорони здоров'я як профільне міністерство цим займалося. І перше моє питання. Чи підтримуєте ви таку позицію? Тому що на тимчасовій слідчій комісії розколовся, на жаль, у нас склад комісії. Одні вважають, що не можна цього робити. Другі вважаю, що це потрібно робити. Мені важлива ваша думка, тому що, я вважаю, що тільки МОЗ мусить бути тут єдиним органом, державним центральним органом влади, який відповідає за весь цей процес.

Друге, що є дуже важливим. Сьогодні в протезуванні наших поранених військових пішла така тенденція, що призначають тип протезування і все, що з цим пов'язано, взагалі не лікарі, а призначають якісь випадкові комерційні, скажімо, компанії, підприємства, які займаються протезуванням, тому що це вигідно просто сьогодні. І вони нав'язують просто на комерційній основі ті протези, які непотрібні військовим. Як ви бачите впорядкуванні цієї історії?

І третє питання і останнє в цій сфері. Чи вважаєте ви, що треба зняти верхню межу фінансування протезування поранених військових? Тому що наша тимчасова слідча комісія і наша фракція вважає просто недопустимим взагалі обмеження верхньої межі вартості протезування. Тому що наші військові, наші герої, які втратили свої кінцівки, вони можуть претендувати на моральність держави, і що держава сто відсотків візьме на себе фінансування протезів найвищої якості, найефективніших протезів, але,

безумовно, тих, які за медичними показами потрібні цій людині. Ось три питання. Будь ласка, дякую заздалегідь за відповідь.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Денисе, будь ласка. Пане Денисе, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Я говорю. Чутно мене?

ГОЛОВУЮЧА. Чутно-чутно.

УЛЮТІН Д.В. Дякую, Юлія Володимирівна.

Дійсно, надзвичайно важливе питання. Найбільше того, ми ознайомимося, по-перше, з висновками тимчасової слідчої комісії. Але хочу сказати, що ми вже розпочали процес всередині Міністерства соціальної політики. З того, що ми зрозуміли побіжно як ця галузь працює, дійсно, там значний хаос. Тому ми першим хочемо запровадити нову модель, нову модуль протезування в Україні. Чинна модель, дійсно, хаотична, багато яких стейкхолдерів управляють цією системою. Звісно, воно все не може давати ефективний результат, і тому те, що ви кажете, дійсно, має бути це структуровано під Міністерство охорони здоров'я. Знову ж таки ми зробимо певний перехідний період, коли ми можемо це плавно, безболісно для безпосередньо наших військовослужбовців, військовопоранених процес пройти. Ми створюємо зараз робочу групу, до якої мають увійти всі представники як державних органів, так і учасники самої системи для того, щоб напрацювати таку модель. У нас є наше перше бачення цієї моделі, ми хочемо її проговорити широким колом для того, щоб всі учасники розуміли, куди ми рухаємося, щоб ми чітко визначили кожного відповідального виконавця і строки, в які ми маємо такі зміни зробити. Знову ж таки це значний юридичний пласт, який ми маємо змінити для того, щоб запровадити цю модель. Я розумію, що буде багато незадоволених. Але наша головна

задача, наша як країни і Міністерства соціальної політики, щоб задоволені в першу чергу були військовослужбовці і люди, на яких спрямована ця система, для кого це протезування є надважливим для того, щоб повернутися до нормального життя і нормального функціонування. Тому ще раз дякую за ту увагу, яку ви приділяєте цьому питанню. Ми продовжимо спільно цю роботу, я більш ніж в цьому впевнений.

Дякую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Можна уточнити щодо зняття верхньої межі, яка сьогодні передбачена для протезування? Тобто це моє питання.

УЛЮТІН Д.В. Да, ми опрацюємо це питання, звісно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Мається на увазі, ви підтримуєте цю позицію? Тому що не може бути такого, щоб держава не фінансувала на 100 відсотків призначені медичними структурами протезування. Це неможливо.

УЛЮТІН Д.В. Я підтримую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Підтримуєте.

Пане міністр, я хочу подякувати вам за державницьку позицію. І в мене є просто трошки докір до вас. Дивіться, з новим Прем'єр-міністром я, як голова ТСК, голова фракції і голова МФО, зустрілася через декілька днів після її призначення, з усіма міністрами, які дотичні до роботи і ТСК, і МФО, я зустрілася за декілька днів, з вами я не можу призначити зустріч вже декілька тижнів. Ви можете звернути увагу на те, що це потрібно така зустріч?

УЛЮТІН Д.В. Звісно-звісно. Ця зустріч потрібна. Дякую.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тобто ви її призначите, да?

УЛЮТІН Д.В. Да, звісно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дякую вам дуже.

УЛЮТІН Д.В. Юлія Володимирівна, звісно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Я думаю, що це складне питання в ринкових умовах зняття верхньої межі допоміжних засобів реабілітації в умовах, коли все протезування і ДЗР закуповуються за рахунок державного бюджету, може призводити до нестримного зростання вартості таких ДЗР. Тобто нам потрібно стримуючі механізми і після того ми маємо розуміти, що ті протези по ISO 9999, які запровадили ми 4 роки тому, прийнявши Закон про переведення системи протезування на ISO 9999. Відповідно вони мають працювати і військовослужбовець має отримувати не найдорожчий, а найефективніший допоміжний засіб реабілітації, який йому необхідний і який підходить саме для нього. Тому подумайте і в рамках МФО, і в рамках ТСК, яким чином зробити цей механізм комфортний для всіх. Але, щоб це, ну, наші платники податків, особливо в повоєнній Україні, вони будуть думати над тим, яким чином ми витрачаємо...

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ну, пані голово, я тут з вами погоджуюся. Я думаю, що тут можна, не так багато типів і видів цих протезів, встановити індикативні ціни, вище яких не можна закуповувати. Но дуже страшно, коли... в принципі, вся ця програма може коштувати, ну, не більше 1,5 мільярда, і дуже страшно, коли наші от ті поранені військові, іноді з чотирма ампутованими кінцівками, коли вони ходять з простягнутою рукою по

інтернету і випрошують у фондів і у людей копійочки для того, щоби протезуватися так, як їм це потрібно. Саме я тут з вами погоджуюся, що протези мусять бути високоефективні, але абсолютно функціональні для конкретної ампутації.

Саме тому я думаю, що з моральної точки зору ми не маємо права людей, які віддали, по суті, своє нормальне життя в боротьбі за Україну, щоб вони ходили і випрошували гроші на протези – це неправильно просто. Це копійки для нашого бюджету, ви знаєте, що у нас сім мільярдів євро проплатили по контрактам за озброєння і нічого не отримали ми взамін. А тут ми дискутуємо про те, чи зняти верхню межу.

Я вважаю, що лікарі і протезисти спільно в міждисциплінарних групах мусять приписувати, по суті, людині протез, який потрібен їй, але фінансувати на 100 відсотків. Це наша з вами... це наш моральний обов'язок з вами, а в усьому іншому я погоджуюся з вами, пані голово.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юлія.

За нами ж там ще НАБУ приглядає.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тепер за нами всіма буде НАБУ приглядати.

ГОЛОВУЮЧА. Так, Юлія Володимирівна.

Те, чого нема, але припишуть.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Да, да, буває таке.

ГОЛОВУЮЧА. Да. Дякую. Дякую вам. Дякую за те, що ви дбаєте про наших людей і особливо про військових. Дякую за роботу в ТСК.

Ми почитаємо, я попросила вже щоб секретаріат знайшов. Якщо ви допоможете нам, може, швидше скинете концепцію, яку опрацювали в ТСК для того, щоб всі наші нардепи... щоб ми, ну, щоб ми не вишукували, щоб ми

просто розповсюдили зараз прямо через ватсап, щоб всі народні депутати почитали і використовували це в роботі, це важливо для всіх.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Дякую, дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Юлія Володимирівна.

Сергій Гривко, будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Вельмишановна Галина Миколаївна, шановний Денис Валерійович, дуже радий, що у нас є можливість поспілкуватись, тому що у мене глобально є питання, як ви будете імплементувати і впроваджувати в життя прийняті законопроекти, тому що дуже багато роботи є з певними прийнятими як би законами, які вступають трішки пізніше, з 2026 року. Наприклад, той же самий 5344-д, там дуже багато супутніх документів, постанов, і, напевно, додаткових законів, законопроектів потрібно буде зробити, щоб він насправді ефективно працював. Це перше питання.

А друге питання у мене до вашої тези про боротьбу з бідністю та ефективність соціальної політики. На мою думку, ефективна соціальна політика дуже залежить від саме демографічних показників, тому що на ефективну соціальну політику потрібен ресурс. Зараз, як ви зауважили, 10 мільйонів 260 тисяч пенсіонерів, працюючих 9,5 мільйона десь орієнтовно. І це вже показник того, що, ну, як би є певні дотаційні процеси у Пенсійного фонду для того, щоб повністю реалізувати і забезпечити якраз надання пенсійних послуг.

І відповідно, щоб, наприклад, збільшити елементарно пенсію у два рази, потрібно збільшити кількість працюючих у два рази, щоб зросла кількість сплачених єдиних соціальних внесків. Відповідно в історії України є вже приклади збільшення демографічних показників з 2000-го по 2010 рік, і там було зростання, суттєве зростання, на 37 відсотків, через те, що були збільшені виплати при народженні дитини.

Світова практика свідчить, що демографічні показники мають потенціал зростання більше ніж 30 відсотків, якщо надати можливість отримати доступне житло молодим сім'ям, сім'ям, які хочуть дітей, і які відповідно народжують.

Простіше кажучи, є проста формула збільшення демографічних показників через мотивацію та підтримуючі заходи. Безпосередньо це інформаційно-просвітницька робота, освітня, медичне забезпечення, безпекові та інші заходи.

Відповідно вам хочу подякувати, в принципі, всьому міністерству, попередній команді за законопроект 13532, який сьогодні ми будемо розглядати, тому що він має потенціал для підтримки сімей, які хочуть народжувати дітей. І хочу зауважити, що ефект від демографічної стратегії може бути чітко видно, напевно, через 19 років. Тому дуже важливо берегти час і, сподіваюсь, ви разом з нами станете тими, хто створить потужну і ефективну демографічну політику і запровадить і реалізує концепцію "трьох дітей та дев'ять внуків" як шлях до процвітання нашої держави.

Відповідно хотілось би почути вашу позицію з приводу цього, других таких тез моїх. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Денис.

УЛЮТІН Д.В. Да. Дякую, Сергій Дмитрович.

Дійсно, це питання надзвичайно важливе, демографічна ситуація, я думаю, що ми всі розуміємо, це те, що, негативна демографічна ситуація це те, що у нас наразі найбільше проблем, найбільший ризик. І безпосередньо попереднім урядом голосували ми демографічну стратегію. Зараз ми її також продивляємось для того, щоб подивитися, які з цих пунктів потрібно імплементувати у вигляді нормативних актів, а які потрібно уточнити.

Звісно, підтримка сімей максимальна, які безпосередньо хочуть народжувати, підтримка сімей з дітьми – якраз це є досить важливий блок

нашої роботи. Це питання не просто фінансового стимулювання, це питання зміни підходів держави до таких сімей. Це зміна не тільки розміру виплати, це дати можливість таким сім'ям розвиватись. Тому що насправді, якщо подивитись, да, у всіх, у кого є діти в сім'ях, всі розуміють, що мама, яка народила дитину, випадає з економічно-соціального життя, як мінімум, на 3 роки, тому що тривалий час не створюються умови для того, щоб така мама повернулась до економічного життя.

Знову ж таки в будь-якої молодой активної людини, у неї виникає питання, а що має її стимулювати для того, щоб все-таки зважитись на цей значний крок і народити дитину? Це дуже важливе питання. Важливе питання для розуміння загалом в країні. І Міністерство соціальної політики в будь-якому випадку буде розробляти комплекс заходів як фінансового, так і підтримувального характеру для того, щоби змінити цю ситуацію. І те, що ви кажете, дійсно, надзвичайно важливо і якраз серйозні кроки, серйозні ефекти ми отримаємо через значний проміжок часу, але якраз закладати ці підвалини, і це, я б сказав, це не витрати в даному випадку, а це інвестування держави в майбутнє, і будь-які вклади, які ми робимо зараз з розвиток сімей, в розвиток народжуваності – це якраз інвестування в майбутнє держави, це надзвичайно важливий крок. Ми тут повністю підтримуємо, будь-які ініціативи опрацюємо і спільно будемо впроваджувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Денисе.

Будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Там ще перше питання з приводу законопроектів, які вже прийняті, стали законами і вони йдуть зараз в процесі їх впровадження. Безпосередньо там потрібно ж підготувати ряд підзаконних актів, відповідно інші супутні закони, які безпосередньо є пересічними з цими, тому...

УЛЮТІН Д.В. Так, так, так. З 1 січня вступає в силу даний закон. Наразі у нас в розробці близько 50 нормативно-правових актів, які необхідно зробити, змінити на виконання цього закону. Ми тримаємо руку на пульсі, всі профільні департаменти міністерства також працюють над тим, щоб повністю імплементувати даний закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пан Сергій вів законопроект 5344-д на друге читання, провів 17 засідань щодо цього, тому він буде дуже сильно дбати, щоб постанови Кабінету Міністрів були прийняті. Закон вступає в силу з 1 січня 2026 року і нам потрібно, щоб Кабінет Міністрів був готовий, озброєний до 1 січня 2026 року. Дякую, пане Денисе.

Шановні народні депутати, чи є ще питання до pana міністра?

ОСТАПЕНКО А.Д. Є, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Анатолій.

ОСТАПЕНКО А.Д. Добрий день. Я хотів би побажати в вашій роботі якнайбільше втілення тих амбітних планів, які ви зазначили. Але все ж таки я хотів би, щоб ви переглянули умови ненарахування пенсій внутрішньо переміщеним особам, які, на жаль, втратили певні документи на тимчасово окупованій території і до кінця не можуть підтвердити свій трудовий стаж, для того, щоб люди гідно жили, бо вони більшість із них влаштувалися, будемо так казати, більш-менш, а деякі особи перебувають у місцях тимчасового перебування з 14-го року. І це питання я хотів би, щоб ви з Пенсійним фондом проговорили. Було декілька зустрічей для того, щоб також це налагодити.

Також повернути людям санаторно-курортне лікування. Ті підприємства, на жаль, випали із системи економіки України, не дають його в повній мірі те, що вони можуть надавати. Ми можемо втратити цю галузь і, звісно, втратити той соціальний захист для наших громадян, який вони могли отримати через цю галузь. Також прошу звернути на це увагу і все зробити для того, щоб наші громадяни все ж таки отримували цей напрямок соціального захисту і лікування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. У нас різні точки зору по санкору. Пан Анатолій вважає, що потрібно повернути, інші народні депутати, що ні.

ОСТАПЕНКО А.Д. Я вважаю, що санаторно-курортне лікування між реабілітаційними періодами дуже є важливим для громадян України. І ми зможемо розширити міжреабілітаційний період між одною реабілітацією та іншою в певному часі і за рахунок якраз санаторно-курортного лікування. І далі тоді перебування в цих закладах, я вже сказав, що ми не повинні втратити цей напрямок нашої економіки і підтримати, щоб він і далі існував. Звісно, тоді за рахунок цього ми і отримуємо більше коштів в державний бюджет. І звісно, люди, які відпочили гідно, вони будуть і працювати гідно. Таке моє бачення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА.

Будь ласка, пан Денис.

УЛЮТІН Д.В. Анатолій Дмитрович, дякую.

Я думаю, що по питаннях призначення пенсій нам потрібно спільно зустрітися, нам, вам і Пенсійному фонду, проговорити деталі, більш розібратися в цьому питанні. Це було б слушно. Хоч зараз і є комісії, які...

комісії свідків, які можуть підтвердити роботу на попередніх місцях, але я думаю, що все-таки там є куди покращити або спростити ці процеси.

І я думаю, що нам спільно просто потрібно зустрітись і проговорити ці речі. Щодо санаторно-курортного, це питання таке складне. Ми зараз плануємо все-таки переходити до реабілітації, реабілітаційної частини. Пропрацюємо з Міністерством охорони здоров'я це питання. Але знову ж таки можемо і варто послухати всіх стейкхолдерів, всі точки зору, тому що знову ж таки різні точки зору приводять до якраз найбільш кращого результату, коли вони всі почуті і опрацьовані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Анатолій. Дякую, пан Денис.

Шановні народні депутати, чи є ще...

БАБЕНКО М.В. Галина Миколаївна, дозвольте?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка. Пан Микола, будь ласка.

БАБЕНКО М.В. Бабенко Микола, депутатська група "Довіра". Шановний пане міністр, хочу вам подякувати, чудовий план, амбітний, системний, послідовний. Особисто я не маю питань до вас зараз. У мене єдине тільки побажання, в якому я хочу приєднатися до Михайла Михайловича стосовно того, що дуже часто ми в цьому комітеті вже бачили історії, коли дійсно в міністерстві відбуваються якісь процеси, які потім виходять публічно, а народні депутати, комітет нічого про те не знають. Мені дуже подобається як ви починаєте свою роботу. Тому прошу вас в майбутньому всі ваші плани так само погоджувати з народними депутатами, тому що так або інакше ми будемо приймати ці рішення.

Особисто я та депутатська група "Довіра" буде вас абсолютно підтримувати у вашому плані. Тому вам бажаю гарної роботи. І Слава Україні!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Микола.

Пан Денис, хочете відрефлексувати нам?

УЛЮТІН Д.В. Дякую, Микола Вікторович.

Дійсно, я думаю, що варто нам просто з усією командою Міністерства соцполітики буде прийти до вас на комітет, я представлю всю свою команду, хто за що відповідає, за який напрямок, напрямок веде, для того, щоб була більш тісна комунікація, тісна координація. По попередній своїй роботі, це було у мене одним з моїх КРІ, це робота з депутатами парламенту. І всі речі, які ми пропрацьовували з Міністерством фінансів, ми працювали безпосередньо з народними депутатами. Це важливо, оскільки знову ж таки, ви народні обранці, ви голосуєте за проекти законів, і вам варто чітко буде підтримувати ці напрямки і розуміти, що саме, куди ми рухаємося як міністерство.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тетяна Циба, будь ласка.

ЦИБА Т.В. Дуже дякую. Дуже дякую, пане Денисе, за презентацію. Насправді, ну, зрозуміло, все чітко, все добре, дуже відчувається те, що ви прийшли з Міністерства фінансів, по пріоритетах.

І тому, власне, хотіла б приєднатися, з одного боку, до побажань всіх моїх колег, і ви на це щойно відрефлексували, щоб ми все ж таки розуміли в команді, хто з чим працює. Дуже хотілось би побажати, щоб не було, скажімо

так, різкої зміни курсу, куди ми йдемо. Тобто по фінансовій сфері, ну, я розумію, що десь так, але... І також хотілося б дуже побажати, щоб от ми дуже багато працювали над соціальними послугами. Скажімо так, не над фінансовою складовою соціальної політики, а над такою, суто людською, вжитковою. Дуже хотілося б, щоб на це також ви... щоб це не було десь занедбанім, а щоб ми продовжували над цим працювати, продовжували вдосконалювати ці зміни, і щоб ми працювали разом. Це дуже важливо.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Тетяна готувала на друге читання законопроекти, які стосуються соціальних послуг, загальнонаціональної соціальної послуги, ведення випадку, мультидисциплінарної команди. І вона також голова підкомітету, який опікується проблематикою дітей, дітей з інвалідністю: дітей, з народження які є з інвалідністю; і ті діти, які постраждали від вибухонебезпечних речовин під час навали російської. Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Дякую, обов'язково. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяно.

Шановні народні депутати, чи є ще питання, чи ми можемо переходити до пункту другого нашого порядку денного?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Переходимо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Переходимо. Думаю, що пан міністр буде з нами на засіданнях комітету часто, ми таку покладаємо надію. Розмовляли і у фракції, і у Верховній Раді з іншими фракціями і групами, що комітет працює тоді ефективно, коли він працює пліч-о-пліч з міністрами безпосередньо, і коли ми, дійсно, знаємо, хто із заступників, які теж є політичними посадами, відповідає за яке питання, і коли зручно звернутися до того, хто за що відповідає. Дякую вам за презентацію.

Ми переходимо до пункту 2 нашого порядку денного. Ви знаєте, що ми відповідно до плану наших робіт, нашої роботи в комітеті провели слухання у комітеті щодо розвитку законодавчого регулювання домашньої праці. І відповідно ми напрацювали рекомендації дуже цікаві, той, хто не слухав, в мене просто така рекомендація подивитися на наші слухання щодо людей, які працюють в домашній праці. Це новели для України, Президент підписав більше, ніж рік тому закон. Водночас більше, ніж 162 тисячі осіб знаходяться все ще в тіні і є невидимими для економіки, ті, хто працюють на платформі зайнятості, ті, хто працюють в домашній сфері. Ми створили умови для того, щоб ці люди вивели себе з тіні у світ і з точки зору оподаткування в тому числі, і для того, щоб ці люди були захищені державою системою соціального страхування. Нам ще працювати в цьому напрямі і за рекомендаціями МОП, який надавав нам пропозиції до цього закону.

Водночас після слухань ми підготували рекомендації як для себе, для наших комітетів у Верховній Раді, які законопроекти прискорити розгляд. Наприклад, ми рекомендуємо комітету пана Гетманцева, в якому знаходиться на розгляді законопроект 13232 - щодо платформної зайнятості і оподаткування осіб, які на платформі отримують... Гіг-контракт, да, назву це, хоча ми використовуємо гіг-контракт як ІТ-контракт, водночас з англійської це перекладається як підробіток. Тому гіг-контракт як контракт, по якому людина може підробити для домогосподарства і знайти додаткове джерело для свого існування, цей законопроект допомагає вивести ці підробітки з тіні у світло.

А також Кабінету Міністрів, міністерству, я думаю, ви всі читали ці рекомендації і тому задам вам питання. Чи є у вас до цих рекомендацій якісь пропозиції, зауваження, чи ми можемо їх прийняти і далі вже відпрацювати якийсь промоушен з боку комітету, щоб ми висвітлили роботу і висвітлили наші рекомендації, які зроблені на базі комітету? Будь ласка, шановні народні депутати, щодо опрацьованих рекомендацій.

ЦИМБАЛЮК М.М. Можна?

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Михайлович, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, Галина Миколаївна.

Ну, я думаю, що слід подякувати нашим працівникам з комітету, які справді опрацювали ці рекомендації.

Наступне, потрібно чітко поставити і доручити нашому комітету, щоб вони проконтролювали згідно термінів виконання цих доручень, тому що тут вони є насправді конкретними, наприклад, що стосується підзаконних актів, накази Мінпраці, тощо. А решту, що стосується місцевих адміністрацій щодо постійного вживання заходів щодо легалізації праці усіх працівників, я думаю, можливо, дати конкретне доручення, коли ми можемо розглянути це питання. Бо постійно, це добре. Наприклад, за підсумками року цього проаналізувати, що ж таки зроблено, що стосується роботи легалізації ринку праці, бо це є надзвичайно важливе питання. Ми бачимо статистику, скільки закривається ФОП і інших речей, тиск на бізнес. Дай боже, щоб він припинився. Через те мені видається, що в кінці року ми можемо це проаналізувати, а так можна затверджувати ці рекомендації і пускати їх в хід.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Формалізую трішечки, Михайл Михайлович. Таким чином ви пропонуєте на грудень в план роботи комітету поставити питання контрольне щодо виконання рекомендацій по цих слуханнях.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Я думаю, якщо колеги підтримають, це було б правильно, що ми все-таки контролюємо як виконуються рекомендації після наших слухань. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Так, це наша контрольна функція. Таким чином я прошу зафіксувати і в стенограмі, що ми пропонуємо в план роботи комітету на наступну сесію, на грудень поставити контрольне питання щодо виконання рекомендацій, які ми зараз затвердимо. Якщо немає до рекомендацій ще якихось пропозицій, то я пропоную перейти до голосування.

Пан Сергій Гривко.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги...

ГОЛОВУЮЧА. Схвалити рекомендації.

ГРИВКО С.Д. Прошу підтримати запропоноване, проголосувати, визначити позицію.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Цимбалюк – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Немає.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Немає.

Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. 8 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати.

Ми переходимо до безпосереднього розгляду законопроектів. У нас третій пункт порядку денного, це попередній розгляд щодо доцільності включення до порядку денного сесії проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню батьківства з професійною діяльністю (реєстраційний номер 13532). Кабінет Міністрів України – автор.

Будь ласка, доповідає Улютін Денис – міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України. Будь ласка, пане Денисе.

УЛЮТІН Д.В. Дякую дуже.

Буду вас дуже сильно агітувати за цей проект закону. Це дійсно проект закону розроблявся попереднім урядом, ми його перевнесли. Він надзвичайно важливий. Надзвичайно важливий, чому? Тому що законопроектом пропонується реформувати систему підтримки сімей в період до та після народження дитини.

Зокрема, пропонується надати допологову підтримку вагітним жінкам у значно вищому розмірі, ніж це зараз відбувається. Відповідно до здійснених розрахунків, які ми наразі робили, ми подали пропозиції для встановлення такої допомоги на рівні 7 тисяч гривень на одну дитину на місяць. Більше того, одноразова виплата у розмірі 50 тисяч гривень всім жінкам, які народили дитину.

Далі, одному з батьків дитини, опікуну, бабусі, дідусю або іншому родину, який фактично здійснює догляд за дитиною, допомогу для догляду за дитиною до 1 року в розмірі, що буде визначено Кабміном. А після прийняття проекту акта, але попереднього, ми розрахунки робили, виходячи із встановлення допомоги на рівні 7 тисяч гривень на одну дитину на місяць.

Також допомогою для догляду за дитиною є ясла одному з батьків, опікуну, у випадку, якщо батьки вийшли на роботу після досягнення дитиною 1 року.

Крім того, як і раніше, при народженні дитини здійснюється видача одноразової натуральної допомоги – "пакунок малюка". І ми вважаємо, що вищезазначені кроки дозволять посилити підтримку сімей з дітьми та стимулюватимуть батьків працевлаштовуватися, також стимулюватимуть розвиток мережі приватних закладів дошкільної освіти. Тобто ми, в принципі, будемо намагатися закривати всі проблемні питання, які виникають у батьків в цей період, важливий період.

Чому я буду агітувати, щоб ми його прийняли якомога швидше, цей проект, оскільки... *(Не чути)* фінансів щодо того, щоби повністю 26-й і два наступних періоди, оскільки це нова політика, в рамках бюджетного процесу це нова політика, має бути проговорена і опрацьована з Міністерством фінансів для забезпечення фінансовим ресурсом в повному обсязі.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Денис.

Пані Тетяна Циба, будь ласка.

ЦИБА Т.В. Безумовно, законопроект, який збільшує будь-які допомоги жінкам для народження дітей, звісно, ми це все діло підтримаємо. Дай боже, щоб це було більше.

Але обов'язково хочу зазначити, що власне, це те, про що ми говорили. Тобто і як сама умовний користувач, тобто гроші – це хорошо, але, окрім грошей, обов'язково треба доопрацювати його до другого читання із тим, щоб це, крім грошей, щоб це були якісь послуги. Бо жінка, навіть з 7 тисячами плюс в місяць, це прекрасні гроші, але якщо не буде куди діти цю дитину, от вона не вийде працювати. І навряд чи ці гроші, які для неї є важливими, навряд чи вона їх буде віддавати в приватний дитячий садочок, тим більше, що приватний дитячий садочок коштує більше ніж ці 7 тисяч.

Тобто це все прекрасно. Безумовно, я би радила комітету підтримувати це, але точно, щоб ми не були в ілюзії, що одними грошима ми можемо і цю проблему вирішити, і навіть що ми можемо аж прямо дуже стимулювати жінок народжувати. Треба розвивати послугу, бо інакше це буде просто роздача грошей. Хоча, конечно, знов-таки підкреслюю, якщо ми будемо жінкам, які народжують дітей, давати гроші, це хорошо. Дай боже, щоб у нас були гроші і жінки, і діти.

Тому я прошу комітет підтримати таке рішення, а відповідно до частини третьої 93 Регламенту включити проект закону до порядку денного

тринадцятої сесії, відповідно до пункту першого частини першої 114 Регламенту Верховної Ради за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу.

А Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права і, власне, з включенням 116 статті Регламенту, тому що, як я вже зазначила, як на мене його треба трошки доповнити власне послугами.

І співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради, напевно, Цибу.

_____. Напевно Цибу?

ЦИБА Т.В. Напевно, напевно Цибу. Да. Призначити Цибу Тетяну. Прошу колег підтримати озвучену пропозицію.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, у нас зараз є "руки підняті". І я хочу просто наголосити, що комітету надійшли листи зокрема від національних виробників продукції, яка може бути включена як в "пакунок малюка" так і в "пакунок школяра". Тому і Сергій Біленький, я думаю, з приводу цього підняв руку, але нам потрібно під час виступу, щоб ми чітко розуміли, чи можемо ми примати закон? Зараз прийняти рішення на перше читання і потім акценти щодо національних виробників "зроблено в Україні" й інші акценти, як і зауважила пані Тетяна, зробити на друге читання.

На мій погляд, здається, що законопроект системно готовий. Це програма, так, вона не повністю, повністю, повністю захищає родину з дитиною. Водночас вона суттєво робить декілька кроків наперед для того, щоб, з одного боку, і це батьківство робити відповідальним, щоб у нас не було випадків, коли мама кидає дитину у пологовому будинку після пологів.

Бо жінка перебуває в різних обставинах, в тому числі і в складних життєвих обставинах. Є і випадки зґвалтування і народження дитини після зґвалтування. І є випадки насилля в родинях. Тому нам потрібно оці всі випадки, які є в родинях, зробити систему так, щоб відповідальне батьківство виводило родину із складних життєвих обставин в нормальні.

Будь ласка, Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановна Галина Миколаївна, шановний пане міністре, колеги, справді, ми ідеологічно підтримуємо такий закон або такий шлях для підтримки родин, які мають сміливість народжувати дітей. Погоджуюся з колегою пані Тетяною Цибою, що воно не вирішить проблему повністю, і ми маємо реально дивитися на речі. Але це краще, ніж те, що є сьогодні, це однозначно, бо більше 10 тисяч і 50 – це однозначно є різні суми. Хоча в законопроекті не враховано там, що може бути інфляція і інші речі. Справді, до другого читання треба ґрунтовно доопрацювати. У нас, наприклад, ідеологічна була думка, що за кожну другу і наступну дитину мають бути різні суми, і таке і в історії держави вже було. Але тут можна, як кажуть, дискутувати вже з Мінфіном, в цілому з Кабміном, до другого читання.

Також є така сумнівна норма щодо того, що Кабінет Міністрів наділяється повноваженнями визначати розмір допомоги у зв'язку з вагітністю і пологами, що теж може бути суб'єктивним їхня думка. Ми вважаємо, що потрібно чітко в законі вказати норму і це все-таки буде позиція нас законодавців. І насправді, якщо заради справедливості, то це не тільки була ініціатива Кабінету Міністрів, згадаємо, як ми в комітеті неодноразово про це казали. І це, мені видається, хороший приклад співпраці саме Кабінету Міністрів з Верховною Радою, яке народилося в такому законодавчому руслі. Через те я пропоную все-таки надати слово тим, хто мав зауваження. Пані Галино, ви вірно сказали, це і роботодавці, і профспілки, нехай вони висловляться.

А на загал, я вважаю, слід підтримати перше читання, я навіть за те, щоб, справді, пані Тетяна Циба достойно його представила від нас всіх і до другого читання переглянути з урахуванням вже і позиції нового керівництва міністерства, яке, я думаю, також має свою думку стосовно такого законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Будь ласка, Сергій Біленький, потім Живолуп Ірина, потім Глущенко Світлана. Будь ласка, Сергій Біленький.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Так. Шановна Галина Миколаївна, члени комітету, запрошені, я дуже коротко. Перш за все хочу сказати, що ми підтримуємо цей законопроект і вважаємо, що його потрібно приймати в першому читанні, ну, потім з певними доопрацюваннями до другого. Нам як роботодавцям критично важливо на законодавчому рівні передбачити, як ви вже сказали, Галина Миколаївна, щоб цей "пакет малюка", "пакет школяра", вони формувалися за рахунок товарів, які виробляються національними виробниками. Таким чином ми і залишимо гроші в країні, і підтримаємо українських виробників, і частина цих коштів повернеться назад до держави у вигляді податків.

Стосовно конкретного наповнення, то всі товари зараз виробляються в Україні, і вони мають досить пристойну якість. Ми там дали ще кілька технічних і не дуже зауважень на чотирьох сторінках, тому вони всі є в комітеті в письмовому вигляді. Просимо шановних народних депутатів по можливості розглянути і, якщо у вигляді депутатських правок до другого читання частина з них може бути взята, то ми були б дуже вдячні,

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергій. Дякую за роботу з комітетом. Я думаю, що народні депутати всі бачили цей лист і ми візьмемо це, і авторство можемо від комітету взяти по правкам.

Будь ласка, Федерація профспілок України, Живолуп Ірина.

ЖИВОЛУП І.В. Добрий день! Я дякую за надане слово.

Сто об'єднань профспілок вважає, що законопроект є своєчасним та актуальним в умовах сьогодення. Разом з тим ми вважаємо, що розміри державних допомог для підтримки сімей мають визначатися відповідним законом, а не делегуватися Кабінету Міністрів, як це передбачено законопроектом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Да. Михайло Михайлович, вже про це сказав, я думаю, що на друге читання ми це візьмемо лідерство на Верховну Раду.

Будь ласка, Глущенко Світлана – представник Уповноваженого з прав людини.

ГЛУЩЕНКО С.А. Доброго дня, Галина Миколаївна! Доброго дня, члени комітету та всі присутні! Зазначений законопроект надходив на погодження до Уповноваженого, в секретаріаті опрацьовано. Офіційна позиція також надіслана на засідання до комітету. В цілому Уповноважений підтримує даний законопроект, є деякі такі технічні питання, які можна доопрацювати до другого читання, зокрема дуже важлива, на наш погляд, норма – це за яких умов у Законі про державну допомогу сім'ям така допомога не надається. На наш погляд, необхідно доуточнити положення статті 10, кому така допомога не надається для того, щоб однозначно читати умови ненадання такої допомоги, зокрема там прописано, що допомога не надається, якщо є позбавлення батьківських прав або відібрання дитини. На

сьогоднішній день незрозуміла норма чи це ситуація стосується в минулому відносно інших дітей чи відносно дітей, відносно якої... заява подана відносно тієї дитини, на яку зараз претендує отримати допомогу.

І плюс іще від себе особисто, навіть і не думала, що на комітеті скажу таке, в наших родичів народилася дитина, ще місяця немає, отримали цей "паунок малюка", наскільки молода родина задоволена тим вмістом цього паунку, він такий непід'ємний, що одна людина його підняти не може, тому родина довольна тим вмістом. Але якщо буде ще й наповнення українським виробником, то це взагалі буде дуже чудово.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наш комітет завжди виступав, щоб це було в матеріальному виразі і за те, щоб це були національні виробники. І ми вдячні національним виробникам, які виробляють продукцію на території України, яка якісна і яка оце відповідальне материнство і батьківство підкріплює. Саме в матеріальному вигляді це має особливу увагу і піклування з боку держави. Заміна на гроші, яка була зроблена під час, коли Лазебна була міністеркою, я вважаю, що це помилка була переведення це в гроші. Тобто це не покриває все піклування з боку держави, коли це виключно грошима йде. Те, про що казала пані Циба, створення інфраструктури, послуги, воно сприймається і воно є насправді набагато цінніше для будь-якого із нас. Дякую уповноваженому.

Будь ласка, шановні народні депутати, чи можемо ми переходити до голосування? А, Сергій Гривко ще хотів. Він у нас автор великої кількості законів щодо демографії.

ГРИВКО С.Д. Да, демографічне питання піднімаю постійно, напевно, з моменту того як став народним депутатом, тому що, я розумію, що наскільки це важливо для країни, і в принципі для процвітання її, тому що підходячи

через знання, ми розуміємо, наскільки ефективна демографічна політика в розрізі економічного зростання нашої держави.

І відповідно хотів наголосити, що я дуже підтримую цей законопроект двома руками за його був. І відповідно максимально намагався підтримати і підштовхнути Міністерство соціальної політики для його прийняття відповідно своїми там законодавчими актами. Від себе скажу, що, я вважаю, що ця формула, яка запропонована у зазначеному законопроекті вона не повна. Я хотів би аналогічно теж в діалозі з Міністерством соціальної політики розширити певні моменти безпосередньо як і в освітній сфері, де є доступна освітня сфера для безпосередньо якраз сім'ям, в яких є діти, молодим сім'ям, в яких є діти. Відповідно медичне забезпечення теж є пропозиції, і відповідно там економічні пропозиції. Безпосередньо один із перших законопроектів, це була допомога дитині на майбутнє, де дитині даються певні кошти, і до 18 років вони кладуться в банк, де відповідно розвивається і банківська сфері і відповідно є мотивація працювати, розвивати державу. Тому я дуже підтримаю. І прошу шановних колег підтримати. Відповідно буду працювати, якщо буде робоча група створена, безпосередньо працювати на те, щоб зробити цей законопроект краще, і щоб насправді ми стали тими, хто створить фундамент для збереження нації і розвитку нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Сергій.

Шановні народні депутати, чи можемо переходити до голосування?
Пан Сергій. Будь ласка, пан Сергій, проведіть, будь ласка.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, прошу висловити ваші позиції згідно запропонованого.

Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович. Немає.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Двічі – за: за дітей і за Цибу.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович.

ГОЛОВУЮЧА. Тричі – за.

ГРИВКО С.Д. Гривко Сергій Дмитрович – за.

Никорак Ірина Петрівна. Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович – за.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Ми прийняли законопроект одноголосно. Від комітету зразу зазначу, що ми цей законопроект подали у порядок денний від комітету на Погоджувальну раду у найближчий сесійний тиждень, який буде.

Шановні народні депутати, ми переходимо до наступних питань нашого порядку денного. Водночас вони всі стосуються одного закону, однієї теми, декілька законів, один з яких іде через наш комітет, один, назву його основний, і законопроекти, які є дотичними до цього законопроекту.

Мова йде про доцільності включення до порядку денного сесії проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму (реєстраційний номер 13466, народні депутати: Стефанчук, Корнієнко, Третякова та інші).

У мене питання, чи є у нас перші автори Стефанчук, Корнієнко чи я можу від авторського колективу представити цей законопроект? Якщо немає, тоді я перейду до його представлення.

Власне, я думаю, що народним депутатам нашого комітету, та і взагалі народним депутатам у нашій залі, це питання зрозуміле давно. У 2016 році відбулася реформа прив'язки посадових окладів публічних служб до

прожиткового мінімуму. До 2016-2017 років, у 2018 році і Постановою Верховної Ради і посадові оклади народних депутатів були прив'язані до прожиткового мінімуму. До цих років прив'язка була до мінімальної заробітної плати.

Відповідно реформа, яка відбулася по прив'язці посадових окладів до прожиткового мінімуму, була викликана тим, що той механізм, який існував на 16-й рік і в попередні роки, він створив механізм гальмування, зростання мінімальної заробітної плати. Тобто зростання мінімальної заробітної плати було прив'язано коефіцієнтами до посадових окладів у таких величинах, що підняття МЗП у державному секторі вимагала від державного бюджету великих коштів, які платники податків українські не готові були сплачувати до державного бюджету на цю мету. Відповідно була прив'язка до прожиткового мінімуму, і той механізм гальмування, який був до 16-го року і загальмовував зростання МЗП, був застосований до прожиткового мінімуму. Це була достатньо цинічна реформа, тому що гальмування, тепер механізм гальмування зростання прожиткового мінімуму призводив до того, що заробітні плати вже в 17-му році вже з коефіцієнтами до 75. Чому я кажу про цинічність? Тому що прожитковий мінімум, який почав падати, вимушував деякі служби, де фінансуються вони за рахунок державного бюджету, примушував ці служби вводити собі посадові оклади з коефіцієнтами до 75. Коефіцієнти 40, 75 стали для України бідною.

В європейській практиці коефіцієнти розбігу оплати за рахунок коштів державного бюджету в величині 6-7 вважаються надзвичайно високими. Оплата публічної служби в різниці між верхніми і нижніми оплатами фахівців в сім разів у Франції, вважається євроспільнотою, що це великий коефіцієнт, бажано було б перейти до розбігу в п'ять разів. Водночас застосування коефіцієнтів 75 – це не тільки не по-європейськи, але і настільки загальмувало прожитковий мінімум в Україні, що він сьогодні від реального прожиткового мінімуму відрізняється втричі.

Я прошу показати, ми зробили на базі комітету такий слайд. Хоча відставання прожиткового мінімуму відбувалося і в попередні роки, водночас за останні роки оце відставання втричі, це зроблено базі... на прикладі прожиткового мінімуму на одну особу. Ми всі знаємо, що у нас п'ять прожиткових мінімумів для різних вікових категорій населення: для дітей віком до 6 років, для дітей від 6 і старше, до 18-и відповідно; для особи працездатної, і для непрацездатної, і відповідно середній прожитковий мінімум, їх п'ять. Водночас на прикладі прожиткового мінімуму на одну особу тут показано, наскільки відрізняється реальний прожитковий мінімум від того, який сьогодні існує.

Нагадаю, що відповідно до 46 статті Конституції прожитковий мінімум для непрацездатних осіб є мінімальною пенсією, і він на сьогодні складає 2361 гривня. Міністерство фінансів в бюджетній декларації, а також в бюджетах відповідного року, заморозило у 2024-му, 2025-му роках цей прожитковий мінімум. І у листі комітету зазначало, що якщо ми хочемо зробити мінімальний прожитковий мінімум на рівні 5 тисяч гривень, то нам для цього потрібно в систему пенсійного забезпечення додати 340 мільярдів за рахунок і єдиного соціального внеску, і державного бюджету.

Водночас таке саме зростання прожиткового мінімуму там, де посадові оклади, призведе до збільшення оплати високооплачуваних посадовців на 475 мільярдів. Тобто така прив'язка посадових окладів до прожиткового мінімуму, вона призвела до того, що зростання прожиткового мінімуму призводило до збільшення заробітних плат високооплачуваних посад більше, ніж грошей, які потрібні були для малозабезпеченого населення. Це просто "дикий капіталізм" називається, коли за рахунок сплати податків, податку на доходи фізичних осіб, в тому числі бідних осіб, яких стає в Україні більше, не оформлювали пенсії, соціальні виплати, для тих, хто отримує їх в більшому розмірі і оце уплощення, в тому числі в пенсійному забезпеченні, воно не відбувалося, а діяли всі процеси навпаки.

Цей законопроект не підіймає прожитковий мінімум. Він лише створює передумови в бюджетному процесі його підняти. І оцей розбіг реального, і фактичного, і того прожиткового мінімуму, який встановлюється в 7 статті Закону Державного бюджету на відповідний рік, нам потрібно зменшувати цей розбіг.

І Міністерство фінансів, і уряд, новообраний уряд, має дати нам період, коли ми зможемо його наздогнати, в тому числі реформуючи солідарну систему, реформуючи спеціальні режими, думаючи от про те, яким має бути в спеціальних режимах пенсійний вік. Ми неодноразово на комітеті нагадували, що, наприклад, Данія прийняла в цьому році закон, відповідно до якого пенсійний вік в Данії складає вже 70 років, першої в Європі, а для військовослужбовців, відповідно до воєнної доктрини датської він складає 71 рік для кадрових військових. Ми ж робили свої пенсійні системи, навпаки зменшуючи пенсійний вік, і сьогодні фактичний пенсійний вік по всій Україні середній не сягає навіть 60 років, а по спеціальних пенсіях сягає: і 35, і 45, і 46 років. І це надзвичайно деформує і всю систему макроукраїнську, тому що на пенсії ми виплачуємо великі, достатньо великі суми, тільки надходження єдиного соціального внеску до Пенсійного фонду складає 530 мільярдів, здається, в цьому році, а за Бюджетною декларацією в 2026 році складе 620-630 мільярдів.

Відповідно ці дисбаланси потрібно виправляти. На це направлені ті законопроекти, які подавалися у співавторстві з паном Стефанчуком, Корнієнком, мною і ще десятками народних депутатів. Я хочу зазначити, що у нас була потужна дискусія із Міністерством фінансів щодо того, чи має бути орудна величина, процедура встановлення якої схожа на встановлення прожиткового мінімуму, водночас якої уряд сьогодні не притримується. Нагадаю, що процедура встановлення прожиткового мінімуму має встановлюватися урядом, а потім затверджуватися у державному бюджету відповідно Верховною Радою України. Водночас уряд на сьогоднішній день не встановлює прожитковий мінімум, тому що постанова Кабінету Міністрів,

відповідно до якої обраховується прожитковий мінімум, скасована судом і розрахунок прожиткового мінімуму відбувається виключно Міністерством соціальної політики, що відповідно... ну, там включається ще, потрібно сказати, по референтних цінах Міністерство економіки, а по групі товарів, які віднесені до фармакологічної групи, включається Міністерство охорони здоров'я. Водночас цей обрахунок не встановлюється Кабінетом Міністрів, а до Верховної Ради подається прожитковий мінімум, який ми вже мусимо затвердити під час бюджетного процесу, бо на ньому базуються показники, всі макропоказники всього бюджету і змінити його на друге читання правками не уявляється можливим. Таким чином уряд на політичному рівні перекладає відповідальність за заниження прожиткового мінімуму не встановлюючи його, перекладає відповідальність на Верховну Раду за встановлення макропоказників, які впливають на соціальну політику. Цю ситуацію потрібно виправляти. Саме тому цю реформу я назву все ж таки парламентською. Міністерство соціальної політики було дотичним до внесення змін по штрафам до законопроектів, які дотичні до цих. Водночас сам законопроект відпрацьовувався в Комітеті соціальної політики. Я вдячна Самойлик Юлії, Бондарю Данилу за те, що вони доклали зусиль і на ті вимоги, які висували народні депутати, надали конкретні тексти, які допомогли нам внести цей законопроект, який був дуже позитивно сприйнятий і урядом, і науковцями нашими стейкхолдерами, які теж вважають, що це нагально і потрібно робити. Водночас дискусія відбувалась щодо того, яким чином орудна величина має встановлюватися. Багато листів, які надійшли до комітету саме щодо того, яким чином буде встановлюватися ця орудна величина, і дискусія ще полягає в тому чи буде вона одна, чи декілька.

Ми, власне, у нас була присутня сьогодні на початку засідання Ольга Піщанська, Рахункова палата, яка вважає, як і моя особиста думка, як і попередній Прем'єр-міністр, ми розмовляли про це з паном Стефанчуком і з паном Денисом Швигалем про те, що така орудна величина має бути одна.

Водночас одна величина її не може бути окремо для прокурорів, окремо для суддів, окремо для якихось інших категорій. Але така одна орудна величина буде тільки в тому разі, якщо Верховна Рада України буде спроможна прийняти комплекс цих законопроектів в тій редакції, в якій є. А міністерство, в першу чергу Міністерству економіки, а потім Міністерству фінансів прийдеться опрацювати для того, щоб коефіцієнти прив'язки до орудної величини стали грейдами на всю країну для того, щоб вся публічна служба була приведена до грейдів. Ми в комітеті опрацюємо ще Закон про справедливу оплату праці. Він вже є і у деяких членів нашого комітету. Я думаю, що сьогодні ми направимо його на всіх членів Комітету соціальної політики. В курсі цього законопроекту Голова Верховної Ради і перший заступник, який займається питаннями оплати на державній службі. Поки що не публічній, не всій публічній службі, а державній службі.

Ми цей законопроект будемо теж вважати парламентською реформою, політичним проектом, який нарешті дасть народу України грейди на всю країну, розуміння, чому оплата на публічній службі така в одних, і отака в інших, і чому цей розбіг сягає надзвичайно великих розбіжностей. Це також призведе до дискусії щодо граничних розмірів роботи у публічній службі.

Водночас, якщо комплекс цих законопроектів не буде прийнятий, не виключаю, що частина цих законопроектів, які йдуть через комітети, щодо там митниці, щодо суддівської системи, то в цьому випадку ми не зможемо впровадити одну орудну величину. Такий ризик є. Якщо нам не вдасться провести всі законопроекти і ми не вибудуємо систему грейдову, то в цьому випадку у нас залишаться оці прожиткові мінімуми, ми будемо множити сутності. Це не дуже гарний сценарій, тому я буду закликати всіх народних депутатів і в залі прийняти той комплекс законопроектів, який запропонований.

При встановленні цієї орудної величини в "Прикінцевих положеннях" для того, щоб не було ризику чи боязні публічних службовців, які працюють в деяких підрозділах, в деяких службах, органах державної влади, була

застосована величина 3 тисячі 470, яку ми опрацювали з Міністерством фінансів. Вона економічно обґрунтована і розрахована для того, щоб при зменшенні коефіцієнтів з такою величиною не було загрози зменшення посадових окладів у суддівській системі і в інших прошарках. Ці законопроекти не зменшують в абсолютному виразі посадові оклади особам, які працюють в публічному секторі. Вони лише переформатовують під іншу величину ті речі, які є. Водночас сама орудна величина має встановлюватися не цим законом, тут лише зазначено про те, що вона не може бути нижче ніж. Вона буде встановлена в державному бюджеті і буде обрахована Міністерством економіки і Міністерством фінансів при підготовці бюджету на 26-й, на наступний рік, якщо ми встигнемо прийняти цей законопроект.

Цей законопроект теж важливий, ми його будемо подавати в разі прийняття сьогоднішнього позитивного рішення до порядку денного найближчого сесії для того, щоб встигнути опрацювати в другому читанні, бо він напряду впливає на бюджетний процес. Доповідь закінчила.

Шановні народні депутати, чи є питання, чи є бажання виступити?
Тарас Тарасенко, будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня, колеги. Доброго дня, всі учасники. Я підтримую дані законопроекти щодо встановлення орудної величини. Але ми повинні більш системно підходити до розрахунку орудної величини і провести діалог щодо її або однотипності до всіх, або до різності, тому що я прорахував орудну величину, яка зазначена зараз для суддів, для вчителів. Тобто для вчителів вона трохи більше заробітної плати, але все рівно заробітна плата вчителів залишається на рівні там 7 тисяч гривень.

Тобто це фактично ми повинні створювати систему, при якій буде збережено, як незалежність судової гілки влади, будуть гарантії, але ми не повинні забувати, що справедливий суд, за який всі зараз говорять, він буде формуватись з дітей, яких виховують вчителі. А вчителі не можуть сформувати якісну освіту, якщо їм не буде надана якісна заробітна плата.

Тому відповідно я точно підтримую зміни підходів і заміну в нашій державній системі прожиткового мінімуму на орудну величину.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Вітаю, колеги. Я перепрошую, вітаю...

Чи є ще питання до цього законопроекту? Будь ласка, Глущенко Світлана, уповноважений, після того пані Ірина з СПО ФПУ... не бачу повністю прізвища, з'їла оця система діджитал. Дмитро, бачу, Калмик... далі, мабуть, що прізвище. Зараз подивлюся, хто. І далі пані Кримська. Таким чином пані Глущенко, а потім пані Ірина.

ГЛУЩЕНКО С.А. Дякую, Галина Миколаївна, за можливість проінформувати.

Також Уповноваженим опрацьований цей законопроект. В цілому підтримується щодо необхідності переходу на нові умови оплати праці. Зокрема, офіційна позиція також надіслана на комітет. Зокрема, в офіційній позиції зазначено ряд зауважень, які ви окреслили. Це і щодо розрахунку розміру базової (орудної) величини, і також звернуто увагу, що не до всіх законів, таких спеціальних, вносяться зміни. Зокрема, не вносяться зміни до таких законів, як "Про Національну поліцію", про Службу безпеки та інші, які є правоохоронними органами. Зокрема, пропонується вносити зміни і до Закону про Бюро економічної безпеки, "Про Державне бюро розслідувань".

Також акцентовано увагу, – ну, я так думаю, що до другого читання можна буде доопрацювати ці питання, – що вносяться зміни до Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо оплати праці молодшого наукового співробітника. Зокрема, необхідно вносити зміни і до Закону "Про освіту", якою регулюється питання оплати праці цієї категорії.

Також необхідно... проаналізували ще ми, Галина Миколаївна, як буде змінюватися оплата праці державних службовців, зокрема головного спеціаліста, юрисдикція якого поширюється на територію одного або кілька

районів. То на сьогоднішній день його оплата праці відповідно до Постанови Кабінету Міністрів № 15, на сьогодні 7100, а якщо перейти на нові умови, на розрахунок двох розмірів базової (орудної) величини, то з 1 січня може бути зменшення цієї суми до 9940. Ну, я так думаю, що можна буде попрацювати над цим питанням.

Але саме головне, на що звернув увагу Уповноважений Верховної Ради: на узгодженість з положенням Основного Закону, що в Основному Законі України відсутнє таке поняття, як базова (орудна) величина.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Так, ви правильно звернули увагу, цей законопроект буде потребувати змін до Бюджетного кодексу. А Міністерство фінансів запевнило нас в попередньому скликанні, але міністр фінансів у нас залишився той, який є, про те, що в Бюджетному кодексі, і пан Роман Єрмоличев зараз перший заступник міністра фінансів, з яким ми теж опрацьовували цей законопроект, таким чином у Бюджетний кодекс зміни буде вносити Міністерство фінансів відповідно через комітет пані Підласої, якщо буде прийнятий цей основний закон. Ви абсолютно правильно тут підмітили. Ми це знаємо.

Дякую.

Далі у нас, СПО Федерації профспілок України, будь ласка, пані Ірино.

ЖИВОЛУП І.В. Дякую за надане слово.

СПО об'єднань профспілок підтримує мету законопроекту щодо необхідності підвищення прожиткового мінімуму до його фактичного рівня. Але разом з тим застерігаємо, що відсутність у законопроекті норм щодо визначення зв'язку розміру базової (орудної) величини з реальною вартістю життя чи іншими соціальними стандартами, а також відсутність норм щодо темпів її підвищення, неможливості зменшення або замороження створює

ризика для того, що у подальшому будуть знижуватися, як у даний час, заробітні плати насамперед в бюджетній сфері.

Запровадження у систему оплати праці нової величини для визначення розміру окладу саме по собі не створює підґрунтя для зростання дохідної частини державного бюджету або скорочення видатків і, як нам неодноразово зазначало Міністерство фінансів, відсутність достатніх фінансів не сприятиме підвищенню прожиткового мінімуму.

Аналіз наданих у законопроекті коефіцієнтів для визначення розмірів посадових окладів працівників, оплата праці яких регулюється окремими законами, у прив'язці до базової величини у запропонованому розмірі на 26-й рік, показав, що зберігаються умови для подальшого знецінення кваліфікованої праці. Зокрема працівникам з 1-го по 14-й тарифних розрядів Єдиної тарифної сітки здійснюється доплата до розміру мінімальної заробітної плати. При цьому знову залишається неврегульованою проблема необґрунтованого розриву в заробітних платах працівників на найвищих і найнижчих державних посадах.

Крім того, як вже було сказано, існує загроза зменшення розміру мінімальних посадових окладів службовцям місцевого самоврядування та державних службовців. Так, наприклад, за нормами законопроекту мінімальний посадовий оклад державного службовця у 2026-му році може скласти 6 тисяч 940 гривень. При цьому Постановою Кабміну № 1409 від 29 грудня 2023 року мінімальний посадовий оклад встановлено на рівні 7 тисяч 100 гривень.

На думку профспілок, все ж таки було б більш доцільним відновити законодавчі норми, які були скасовані Законом 1774 у 2017 році. Зокрема, щодо відновлення функцій мінімальної заробітної плати, як розрахункової величини для визначення посадових окладів, а також норми щодо встановлення мінімального посадового окладу у розмірі не меншому за мінімальну заробітну плату. Можливим варіантом набрання чинності такої норми може бути визначення етапності наближення цих показників.

Враховуючи, що сьогодні посадовий оклад працівника першого тарифного розряду, який складає близько 40 відсотків мінімальної заробітної плати, вважаємо за доцільне, у 2026 році встановити його на рівні не менше 50 відсотків від мінімальної зарплати і щорічним підвищенням цього співвідношення на 10 відсотків. Це забезпечить скорочення зрівнялівки в оплаті кваліфікованої та некваліфікованої праці, та сприятиме зростанню рівня трудових доходів працівників.

Крім того, запровадження для працівників бюджетних та не бюджетних сфер єдиного критерію щодо мінімального посадового окладу відповідатиме принципу рівної оплати за працю рівноцінності. Більш ґрунтовні зауваження та пропозиції були надіслані до комітету нашим листом.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за коментарі. Водночас я хочу зазначити, що цей законопроект не брався і не мав на меті врегулювання оплати або тарифної сітки, або посадових окладів. Він лише відв'язує і про це чітко вказано в назві. Тому нам потрібна точка зору не з точки зору того, що потрібно підвищувати заробітні плати чи прив'язуватися там до МЗП, а потрібна ваша точка зору щодо того, чи потрібно чи ні створювати такі передумови. Ви висловилися, що потрібно знову прив'язатися до МЗП, таким чином, повернутися до реформи 2016 року і знову загальмувати зростання МЗП. Тобто так тоді ваші пропозиції вони суперечать логіці. Якщо реформа була зроблена в 2016 році тому що гальмувалося зростання МЗП, штучно гальмувалося, то ми перенесли механізм гальмування на прожитковий мінімум. Тепер ви пропонуєте знову повернутися до МЗП. Просто це риторичні питання. Просто цей законопроект не створює системи балансування, системи якоїсь там рівномірної оплати. Мова іде лише про те, що ми не можемо в бюджетному процесі підвищити прожитковий мінімум, тому що посадові оклади прив'язані в коефіцієнтах, цинічних коефіцієнтах прив'язані, і відповідно людей малозабезпечених ми ще робимо більше

малозабезпеченими. Це все, ще відбувається на тлі того, що ми маємо, я це називаю, регресивною системою ПДФО. Якщо в європейській практиці ПДФО в нижньому леєрі доходу у годувальника повертають годувальнику і податки в них беруть в нижньому леєрів доходів, тому що родині потрібно за щось виживати, то я чогось не чую від профспілок позиції про те, що мінімальна заробітна плата після оподаткування складає величину, яка менше ніж прожитковий мінімум. Про це казала попередня очільниця Міністерства соціальної політики. Водночас федерація профспілок і СПО профспілок про це не зазначало на жодному засіданні комітету.

Тому в подальшому я маю надію, що ми з вами і в подальшому будемо зустрічатися. Давайте ми будемо конструктивно це шукати. Якщо потрібні додаткові зустрічі з народними депутатами щодо системи оплати праці, ми залюбки зустрінемося поза межами комітету на іншу тематику саме щодо і процедур визначення МЗП. Ми теж не розуміємо, чому у нас всі роки незалежності мінімальна заробітна плата встановлюється в адміністративний спосіб.

І щодо соціального діалогу про роботу НТСЕР і інші. Я ще раз, я тільки зазначаю зараз. У мене рефлексія на ваш виступ. Цей же законопроект – це лише відв'язка і створення передумов. І ще раз наголошую: цей законопроект не підіймає прожитковий мінімум і не зменшує оплату жодному посадовцю, який сьогодні отримує заробітну плату в залежності від розміру прожиткового мінімуму. Посадовці, які хочуть, щоб їх заробітна плата індексувалася кожен рік, вони прив'язувалися до показника і їм здавалося, що прожитковий мінімум будуть індексувати краще, ніж мінімальну заробітну плату. Вони мали систему не індексованої МЗП багато років, перевели це на прожитковий мінімум, загальмували прожитковий мінімум. Тепер і посадові оклади не зростають, і прожитковий мінімум не зростає. Давайте ми нарешті відв'яжемо систему пенсійного забезпечення, малозабезпечених, це система, яка має існувати сама по собі.

Оплата праці, яка має фінансуватися і бути збалансованою по всій публічній службі. І про це теж треба подбати і виписати це в законі, про який я уже анонсувала, який сьогодні ми почнемо розглядати більш детально в комітеті, тому що Закон "Про оплату праці" йде через... теж є в повноваженнях нашого комітету. І така справедлива система оплати праці нарешті в публічній службі, а не тільки на державній службі, має бути встановлена. Дякую.

Далі у нас НАДС. Христина Шарай, будь ласка. НАДС, держслужба.

ШАРАЙ К.В. Шановні народні депутати, всіх вітаю. НАДС підтримує оновлення підходів і підвищення соціальних гарантій, це безперечно. Водночас вважаємо, що законопроект 13466 потребує концептуального доопрацювання. Понад детальна позиція Національного агентства була викладена в листі від 21 липня.

Головне, чому законопроект потребує доопрацювання, це відсутність методології визначення базової цієї орудної величини. Це створює ризики, перше, непрозорості регулювання і потенційно зниження гарантії оплати праці. Запропоновані розміри мінімального окладу є нижчими та вже схвалені у березні цього року парламентом стандартів в євроінтеграційного Законі 4282, тобто вже було певне рішення прийняте. На сьогодні це 2,5 прожиткових мінімуми, що в сумі становить 7570. Ця норма має запрацювати з наступного року.

Отож зараз законом гарантовано 7570, а пропонується з наступного року 6940 в законопроекті 13466. А фактично у 2025 році, як колеги вже зазначали, 7,100. В будь-якому випадку, не дивлячись на те це у 2025-му чи у 2026-му норми, які закладені в законопроекті 13466, мають нижчі гарантії держави і в натуральній величині менший розмір мінімального посадового окладу, аніж той, який вже підтримано парламентом, зокрема, в цьому році. І так законопроект вважаємо потрібно доопрацювання, загалом ми

підтримуємо, звичайно, підвищення соціальних гарантій. Але готові до продовження комунікації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за погодження щодо зниження прийнятих законів. Я прошу зафіксувати в рішенні комітету, що ми в рішенні комітету визначили, що на друге читання ці коефіцієнти мають бути враховані так, щоб вони не суперечили розмірам посадових окладів, які були прийняті Верховною Радою, я прошу це зазначити в висновку комітету.

Будь ласка, Калмиков Дмитро, НАЗК.

КАЛМИКОВ Д.О. Добрий день, шановні колеги! Дякую, Галина Миколаївна, за надане слово. Національне агентство в цілому розуміє і усвідомлює гостроту проблеми, пов'язаної із необхідністю відновити якісну здатність прожиткового мінімуму, забезпечувати закріплену в законодавстві функцію державного соціального стандарту. Ми розуміємо цю потребу і розуміємо ось цей гальмівний механізм.

Разом з тим, пропонований законопроектотом спосіб вирішення цієї проблеми, з нашої точки зору, є невдалим. І тут я цілком підтримую попередніх виступаючих пані Ірину, і пані Наталію з НАДС, оскільки вважаю їх виступи абсолютно правильними, особливо в контексті визначення і відсутності механізму визначення цієї величини.

Загалом Національне агентство не може підтримати і не буде підтримувати відповідний законопроект, оскільки пропоновані зміни через невизначеність на рівні закону чітких та прогнозованих підходів до визначення базової величини можуть спричинити порушення гарантій незалежності антикорупційних інституцій. І я зараз кажу не тільки за НАЗК, НАБУ і інших, в частині забезпечення належних умов їх праці.

Порушення гарантій незалежності антикорупційних інституцій призведе до втрати ними самостійності та утворює критичні ризики

втручання в їхню діяльність, що своєю чергою може мати наслідком суттєвий...

ГОЛОВУЮЧА. Я вибачаюся.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я вибачаюся, можна просто, яку пропозицію ви вносите, крім...

ГОЛОВУЮЧА. Крім того, що ви заперечуєте.

ТАРАСЕНКО Т.П. *(Не чути)* ...обліку, саме величини орудної. Яку пропозицію конкретно. Давайте ми по суті будемо говорити. Це дуже важливо, тому що я зазначив, що якщо вчителі не навчать дітей, не буде кому просто працювати. Зараз у нас криза трудових ресурсів. У нас нема кому працювати, у вас нема, да і в прокуратурі нема кому працювати, ефективних працівників, які готові працювати.

В нас молодь виїжджає з країни. І питання в тому, що держава із-за цього, навіть якщо ми переможемо, коли ми переможемо у війні, то питання в тому як нам зберегти державу у майбутньому. А для цього потрібно, перше, це освіта, медицина – це два основні такі фундаментальні камені наріжні для нашої держави.

Тому якщо ви заперечуєте, тоді пропонуйте, будь ласка, свій варіант.

ГОЛОВУЮЧА. Наразі виглядає так, що антикорупційні органи забирають гроші у пенсіонерів. Це так і виглядає. Цинічно забирають і під слоганами незалежності і автономності. Розумієте?

КАЛМИКОВ Д.О. Галина Миколаївна, всі розміри оплати нам визначила Верховна Рада.

ГОЛОВУЮЧА. Я ще раз, в Європі такого нема. Якщо ви вважаєте, що ви незалежні від українського платника податку, то, будь ласка, переходьте на фінансування міжнародних структур. Хочете, я вам ще запропоную елемент прямої демократії?

Якщо суспільство вважає, що потрібно нам утримувати це на рівні 75 прожиткових мінімумів, заробітні плати там, не у вас, в НАБУ, зараз подивлюся табличку, скільки у вас. Але якщо ви вважаєте, що суспільству ви потрібні в таких саме розмірах, давайте введемо один податок ПДФО, так як фінансуються громадські організації в Європі. Ми перераховуємо на антикорупційні органи і ті наші громадяни, які хочуть фінансувати високі заробітні плати, хай вони заяви направляють. Це елемент прямої демократії. Хочемо фінансувати ці органи – мій 1 відсоток від податку направляю на антикорупційні органи, інше на садики, на пенсіонерів, на малозабезпечених, на демографічну політику, на внутрішньо переміщених осіб, на військових, на озброєння, на інфраструктуру, friendly дітям і friendly особам з інвалідністю, на розумне пристосування осіб з інвалідністю. Ми не можемо створювати оазис для людей, які заброньовані, до речі, окремо, а для тих, хто повертається з війни ми не можемо створити оазис, тому що у нас ресурс перетікає туди.

Має бути менше вашої незалежності в частині оплати. І, до речі, це не незалежність, ваша незалежність вам забезпечена тим функціоналом, яким призначенням і іншими речами. А незалежність в оплаті – це не прив'язка до прожиткового мінімуму, колеги. Це такий самий лист, достатньо цинічний, надіслало і НАБУ. Якщо ви вважаєте, що ви можете жити за рахунок малозабезпечених осіб, за рахунок пенсіонерів, які мають 40-43 роки стажу, мають сплачений ЄСВ "білий", але отримують пенсію отаку, тому що нам потрібно забезпечувати комусь 300-400 тисяч на місяць, то ви помиляєтесь! У нас 25, 25(!) законодавчих ініціатив в парламенті, де парламентарі обмежують верхню межу отримання доходу на будь-яких посадах, які фінансуються за рахунок державного бюджету. 25!

Таким чином це не про незалежність. Це про неспівмірність під час військового часу оплати деяких посад, які ще і заброньовані, які мають дбати про те, щоб корупції не було. А дбає про корупцію в соціальній системі здається, що тільки Комітет соціальної політики. Коли я приходжу до ваших керманичів і прошу, і БЕБ потенційно просило у Гетманцева, що у нас є корупційні явища в нашій системі, то ви кажете: "Нам це не потрібно".

Нам потрібні ефективні органи, які будуть наповнювати державний бюджет, щоб ми могли робити соціальну політику. Нам міністр сьогодні сказав, яка кількість українців потребує захисту. І ми маємо наше суспільне багатство, ми, до речі, в республіці живемо, розподілити так, щоб всі були справедливо отримували кошти. І за одну і ту саму роботу або за один і той самий функціонал оплата має бути однакова. І... має це все забезпечити, а не дбати тільки про те, що на державній службі у нас середня заробітна плата зростає, а у вчителів, у викладачів вишів і у інших не зростає.

То збалансування всієї системи є конче потрібним, бо це питання справедливості. А ви кажете про те, що ми проти цього закону, не даєте конкретних пропозицій. Мені здається, совісті у вас просто немає.

КАЛМИКОВ Д.О. Дякую.

Дозвольте продовжити?

ГОЛОВУЮЧА. Давайте.

КАЛМИКОВ Д.О. Дякую, Галина Миколаївна.

Власне, я не встиг висловити пропозиції. По-перше, антикорупційні інституції, в тому числі національне агентство не хоче ні в кого відбирати гроші, їх отримувати. Національне агентство отримує...

ГОЛОВУЮЧА. А за рахунок чого вам давати зарплати? Це в когось треба забрати.

КАЛМИКОВ Д.О. На сьогоднішній день національне агентство як і НАБУ і інші інституції виконує покладені на нього функції і отримує заробітні плати встановлені парламентом, тобто вами. І зараз ми говоримо про перспективу удосконалення законодавства. Тобто національне агентство собі не визначає рівня заробітних плат і будь-яких інших характеристик. Мова йде лише про те, що на сьогоднішній день наші заробітні плати прив'язані до макроекономічного показника до певного, який має певні динаміки і пов'язаний, зокрема з інфляційними, девальваційними та іншими процесами. Ви пропонуєте встановити базову величину (орудну), яка невідомо ким, невідомо як буде визначатися, чи буде вона хоч колись зростати в будь-яку, навіть не враховувати індекс інфляції. Ви просто кажете, уряд буде в проекті бюджету, як хотіти так визначаєте цю величину. І ви не знаєте як, але ви знаєте, що це правильно.

Так-от наша пропозиція полягає в чому. Якщо ми пропонуємо замінити один макроекономічний показник, так давайте його міняти на інший макроекономічний показник, який стосується оплати праці, процедура і формула обрахунку якого має враховувати ключові економічні процеси, інфляційні, девальваційні та інші складові. Зокрема в цьому контексті, мені здається, надзвичайно вдалою і мудрою думка пані Ірини, якщо ми тоді змінюємо макроекономічний показник, то тоді його треба змінювати на той, який закріплений, наприклад, в Законі про АРМА мінімальну заробітну плату, визначати коефіцієнти. І в такому випадку ми відв'яжемо, відпустимо мінімальний прожитковий мінімум і дозволимо йому виконувати його функції, але мінімальна заробітна плата її не можна приймати в такій спосіб. Це її функція визначати базову величину. І далі, якщо є потреба, давайте в парламенті дискутувати про коефіцієнти. Треба знижувати, давайте знижувати. Але ж не казати про те, що ми зараз встановимо коефіцієнт, який в подальшому може призвести, що десятком років ця заплата буде не збільшуватись, враховуючи існуючі реальні девальваційні процеси в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ви вважаєте, що у публічних службовців прожитковий мінімум, який зупинився і не враховує ніяких інфляційних процесів, і МЗП, яка теж не враховує ніяких інфляційних процесів, ви вважаєте, що там є процеси встановлення?

Я в своєму виступі ще раз зазначила, Кабінет Міністрів не встановлює сьогодні прожитковий мінімум, його затверджує Верховна Рада. Якщо ви вважаєте, що Верховна Рада, встановлюючи розподіл бюджету, це не механізм, то мене це дивує. Ви взагалі ставите під питання парламентаризм як такий, який в тому числі має забезпечувати в розподілі державного бюджету при встановленні цього показника механізм в тому числі з врахуванням або неврахуванням інфляційних процесів.

Крім того, є 95 стаття Конституції, де уряд має подати до Верховної Ради збалансований бюджет в інтересах всіх стейкхолдерів, які отримують заробітну плату. Тому... В тому числі і держслужби. І питання має стояти чи має бути ця орудна величина одна, тоді вона буде для всієї країни одна, чи їх буде багато, і тоді це буде ручний режим перерозподілу Кабінету Міністрів. Про це я теж зазначила в своєму виступі.

Водночас хочу запитати у вас. Я запитувала у вас щодо нашого пана Штучного, коли він лобіював інтереси зростання заробітної плати в Апараті Верховної Ради України, чи є лобіювання заробітної плати працівників і його особистої заробітної плати, коли він представляє інтереси в комітеті, чи є це конфліктом інтересів. НАЗК відповіло мені тоді, ще пан Новіков керував НАЗК, він відповів, що нема, тому що його інтереси охоплюють невизначене коло осіб. Фраза методологічна стосувалася саме цього.

Я хочу взагалі запитати, коли ви кажете про свій орган чи про свої органи, які працюють в системі антикорупційній, і ви представляєте позицію цього антикорупційного органу саме в частині оплати, яка стосується також і

вас, чи є це конфліктом інтересів? А якщо є, чому ви про цей конфлікт інтересів не заявили на початку своєї доповіді. Будь ласка.

КАЛМИКОВ Д.О. Дякую, Галина Миколаївна.

Дивіться, в Регламенті Кабінету Міністрів України, в Регламенті Верховної Ради вживається такий термін "заінтересована особа", "заінтересований орган". В цьому і суть, що органи представляють свій інтерес. Тому, так, я представляю інтерес державного органу, як і будь-який державний орган представляє інтерес державного органу. А ваша чи наша спільна задача, отримавши певну інформацію, зважити отриману інформацію і прийняти рішення. Я жодного рішення не приймаю, я висловлюю позицію заінтересованого органу.

ГОЛОВУЮЧА. Так, так. Дякую. Дякую за відповідь.

Хочу нагадати, що всі народні депутати України складали присягу діяти в інтересах всього народу, не тільки заінтересованих органів, це я для наших народних депутатів.

Дякую, пан Дмитро, і дякую, до речі, за фахову, професійну дискусію. До вас... ну, це дійсно фахова.

Павло Великоречанін, АРМА, будь ласка.

ВЕЛИКОРЕЧАНІН П.В. Доброго дня, Галина Миколаївна! Доброго дня, шановні народні депутати! Ви знаєте, що 30 липня набув чинності новий Закон про АРМА. Багато казали, що в законі регулюються мінімальними заробітними платами, насправді до 30 липня АРМА отримала найнижчу заробітну плату серед антикорупційних органів, зокрема, головні спеціалісти отримали по 22 тисячі. Це питання було вирішено шляхом прийняття Закону про інституційну спроможність, редакція, запропонована в цьому законі, вона зменшує ті заробітні плати, які відбулися у зв'язку із прийняттям нового закону. Крім того перелік найменувань посад не відповідає тим посадам, які

існують в АРМА. І крім того вносяться зміни до статті 13, яка вже виключена саме із Закону про АРМА. Наразі розмір заробітної плати визначається прожитковим мінімумом, як у всіх в антикорупційних органах. Да, він трошки вище у зв'язку із тим, що збільшився функціонал АРМА, він стає більш широким. І якщо відбудеться зменшення заробітних плат, ми не зможемо наймати відповідних кваліфікаційних працівників. Тому ми просимо врахувати ці позиції, щоби при прийнятті закону розмір заробітних плат працівників АРМА, за які ми боролися два роки, не став меншим, ніж він існує зараз.

ГОЛОВУЮЧА. Я прошу зауважити, я вже сказала, ми в рішенні комітету включимо фразу про те, що посадові оклади не можуть бути менше. Про ваш общий розмір заробітної плати ми не будемо казати, вона може бути менше, більше. Це залежить від додаткової, чи варіативної, частини по законопроекту 8022, оскільки ви теж входите в держслужбу. Тому менше вони не будуть. Якщо були допущені якісь помилки, вони будуть виправлені до другого читання. І ми вас запрошуємо до робочої групи по підготовці законопроекту до другого читання у разі, якщо він буде прийнятий Верховною Радою. Дякую.

Тетяна Варварська, НАБУ, будь ласка. Пані Тетяно, НАБУ? Тетяна Варварська, будь ласка. Будь ласка, НАБУ. Вас нечутно, у вас мікрофон вимкнений.

ВАРВАРСЬКА Т.В. Доброго дня, Галино Миколаївно. Доброго дня, шановні присутні. Дякуємо за запрошення представників Національного антикорупційного бюро на засідання комітету. І дякуємо за те, що ми маємо можливість його спільно обговорити і, я думаю, знайти консенсус. Адже запропонований законопроект щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму є на сьогодні дійсно актуальний. І з тої

інформації, яку ми отримали ще додатково на засідання комітету, розуміємо, що його треба обговорювати і приймати.

В цілому Національне антикорупційне бюро підтримує пропозицію щодо відв'язки розрахунку розміру посадового окладу працівників Національного антикорупційного бюро від прожиткового мінімуму. При цьому є деякі застереження, які, з вашого дозволу, ми хотіли б обговорити і завернути увагу на засіданні цього комітету.

Лист щодо цього питання ми надіслали 22 липня на засідання комітету. Тому, я думаю, повністю його цитувати непотрібно, немає в цьому необхідності, але два таких критичних моменти.

В діючій редакції в 23 статті Закону про Національне антикорупційне бюро, є норма щодо прив'язки розрахунку розміру посадового окладу до календарного року, а саме: прожитковий мінімум для розрахунку посадового окладу брався на 1 січня року. В запропонованій редакції, яку ми отримали від комітету, ця норма вона нівелюється. Хотіла попросити все-таки, щоб ми мали розуміння, а з якої ж величини і саме на яку дату вона буде розраховуватися.

Друге принципове питання, яке піднімалося, але ми вже деякі відповіді отримали, це все-таки процедуру встановлення базової (орудної) величини. Пропонується її затвердити, узгодити до прийняття рішення щодо переходу і розрахунку посадових окладів працівників Національного бюро на цю величину.

Третя позиція, яку б хотіли озвучити, це в запропонованій редакції змін до 23 статті, зменшується кількість базових (орудних) величин для встановлення посадового окладу працівників Національного антикорупційного бюро. Хотіли вашої підтримки, щоб ця кількість вона була залишена.

Адже хотіли всіх присутніх звернути увагу, що на сьогодні Національне антикорупційне бюро – це єдиний державний орган, в якому немає таких виплат як преміальні чи стимулюючі. Розмір оплати праці, він

встановлюється у 23 статті і встановлюється з посадового окладу, доплати за вислугу років, доплати за науковий ступінь і доплати за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці, інших виплат не передбачено чинним законодавством.

Крім того, у нас є такі категорії працівників, яким не врегульовано умови оплати праці. Що мається на увазі? Декілька категорій працівників, їм розраховувався посадовий оклад виходячи з розміру трьох посадових окладів, які були встановлені 15 Постановою Кабінету Міністрів. На сьогодні ця постанова є недіюча, і ми уже третій рік ідемо до того, що будемо знову ж її застосовувати для встановлення посадових окладів. Тому Національному антикорупційному бюро і тим категоріям, у яких чітко не встановлена кількість базових величин для розрахунку посадового окладу, пропонує встановити цю кількість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Олена Халанчук, ДБР. Вдячні ДБР за серйозну роботу, в тому числі і в антикорупційному блоці. Пані Олена. ДБР, пані Олена Халанчук. Мікрофон, не чуємо вас, пані Олена. Пані Олена, зв'язок. Пані Олена, не чуємо вас. Немає зв'язку з ДБР, все. Пані Олена, не чуємо вас, не чуємо. Не чуємо. Так, пані Олена, налаштуйте що-небудь на лаштунках. Зразу видно, що ДБР недофінансований у порівнянні з антикорупційними органами. Зв'язку немає. А вчителі взагалі, мабуть, не в чаті, бо немає засобів.

Ми в суботу з паном Дирдіним були на зустрічі з суддями і судді місцеві, вони розповідали як вони закуповують обладнання, в тому числі для того, щоб здійснювати правосуддя. Теж там біда, біда, і судова адміністрація біда і скрізь біда, і невідомо, що буде далі. Гаразд. Пані Олена, ми вас не чуємо. Давайте БЕБ послухаємо, пані Бердянська, будь ласка, наш новий орган.

БЕРДЯНСЬКА А.В. Дякую, пані Галина, за надане слово. Бюро економічної безпеки України безперечно підтримує законодавчу ініціативу щодо заміни використання прожиткового мінімуму на базову (орудну) величину при визначенні розмірів посадових окладів працівників. Разом з тим пропонуємо звернути увагу на наступну річ. Ми просимо привести у відповідність рівень співвідношення грошового забезпечення, осіб які мають спеціальне звання БЕБ з іншими правоохоронними органами. Я маю на увазі, корегування мінімального коефіцієнта, який пропонується в редакції з 12,2 до 17,5 в розмірі базової (орудної) величини для визначення посадових окладів. При цьому для порівняння звертаю вашу увагу, що наразі конституційним правом працівників БЕБ та інших правоохоронних органів визначених спеціальними базовими законами є майже у всіх однаковий мінімальний посадовий оклад на рівні не менше 20 прожиткових мінімумів. Єдиною відмінністю у підходах є обумовлена специфіка бюджетного законодавства, зокрема щодо БЕБ, податкових та митних органів, це обмеження самого розміру цього прожиткового мінімуму при обчисленні окладів рівнем 2,102 замість 3,028 – це те, що зараз у нас відбувається. Тобто сьогодні в законодавстві у нас норма 20 прожиткових мінімумів. Да, якщо ми відв'язуємось від цієї норми, ми розуміємо всю цю ситуацію. Але ж слід зауважити, що особи, які мають спеціальне звання БЕБ вони здійснюють рівні з відповідними працівниками ДБР, НАБУ, СБУ, досудове розслідування, зокрема там слідчі розшукові, там негласні слідчі розшукові дії, оперативну-розшукову діяльність відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, та Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність". Тому як би ці коефіцієнти мають бути співвідносні і виважений підхід для їх встановлення. Тому що, якщо ми їх запровадимо, а вони якимось чином погіршать сьогоднішню норму, яка визначена базовим законом, то це буде певна диспропорція. Тому ми розуміючи всю складність, обмеженість бюджету України в період воєнного стану, все ж таки

сподіваємось, що наші пропозиції якимось чином все-таки будуть враховані для забезпечення головного принципу соціальної справедливості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за підтримку, БЕБ.

І я ще раз наголошую, на меті цього законопроекту ніякого погіршення не передбачалося. І погіршувати ми не будемо ні антикорупційним органам, ні у кого цього немає навіть в думках.

Водночас питання друге, яке ви піднімали, це збалансування однакових підходів до посад, які в правоохоронній системі виконують однаковий функціонал. Цю роботу має зробити або правоохоронний сектор, і я в суботу казала це, що по суддям вони мають теж вирівняти посадові адміністрації, тобто надати пропозиції, яке має бути положення про оплату праці в судовій гілці. Так само по правоохоронній гілці має бути робота ця виконана. Якщо вона виконана не буде, ми будемо вимушені брати її на себе, це, власне, не дуже наша робота. А це робота комітету з державної влади, пані Шуляк, або нашого Першого заступника пана Корнієнка, він дуже потужно займався державною службою. І тепер нам потрібно не тільки державну службу, але і військовозобов'язаних, ті, які по нашій правоохоронній системі існують, теж потрібно вести, власне впорядкувати всю публічну службу, я це називаю, включаючи політичні посади: і міністрів, заступників міністрів.

Тому оце врядування нам потрібно зробити. Мені здається, що його потрібно робити до кінця року і, якщо там інші комітети не будуть лідирувати з цієї тематики, ми будемо брати це на свій комітет. Ну нікуди не діватися. Це проблема складна. Не всім вона до вподоби. Не всі зразу схоплюють сенс, чому так робиться? Тому хтось має робити цю роботу, тому що державний бюджет у нас не гумовий і потрібно це робити.

Тому я вдячна за конкретні пропозиції. Значить менше не буде. Впорядкування, якщо ніхто не візьметься, будемо намагатися все робити, щоб воно було впорядковано і врегульовано.

І я хочу ще зробити зауваження до pana Дмитра Калмикова з НАЗК. Я не відрефлексувала на ваш коментар в підтримку Федерації профспілок України, СПО профспілок України, в частині використання прив'язки до МЗП. Цей показник, прив'язка, що було зроблено в 16-му, 17-му році, це було зроблено неправильно, і більше того, я вважаю, що були дискриміновані інші люди. Відповідно до Закону про оплату у нас була встановлена норма, що мінімальна заробітна плата як мінімальна гарантія оплати діє по всій країні, у всіх органах, установах, підприємствах будь-якої форми власності. І раптом виявилось, що для всіх українців гарантія мінімальної оплати – це МЗП, а для декого це не МЗП, а два МЗП, два з половиною МЗП, чотири МЗП і більше. Прив'язуватися до мінімальної заробітної плати теж було цинічно. Тому що робити одних громадян, які працюють в одних органах, з більш білою кісткою, ніж інші, ми що раби всі інші, це неправильна прив'язка була. І власне, європейська прив'язка, я дивуюсь, чому іноземці і міжнародні партнери рекомендували, мені казали, я не знаю, я не перевіряла, може це не іноземці робили таку прив'язку, може це ми, українці, самі собі придумали прив'язку до МЗП, потім до прожиткового мінімуму.

Водночас (*нерозбірливо*) або показник, до якого прив'язується оплата у всьому публічному секторі, в Європі існує. Це сталі системи. І я вже казала, що розбіг між нижчим і максимальним рівнем не сягає в них не 40, не 75, не 20. Вони вважають, що різниця в оплаті навіть 5-6 – це максимальна величина. А ті країни, які в Європі мають 6-7 розбіг, вважаються країнами, в яких потрібне площення.

Ще раз кажу, це не бізнес, це державна оплата державної служби, і ми маємо це врегулювати. У нас не може бути так, щоб у державному секторі хтось, виконуючи ту саму роботу, наприклад, слідчий НАБУ, чому він може отримувати заробітну плату в сумі більше ніж слідчий в ДБР чи слідчий в Нацполі, чи слідчий в якомусь іншому правоохоронному органі. Він виконує якийсь інший обсяг роботи, у нього інші ризики, у нього якась інша відповідальність? Ні, вона однакова. Процесуально всі наші процеси

виписані в Кримінальному процесуальному кодексі. Все зрозуміло, хто несе яку відповідальність. Водночас на однаковому, при однаковому функціоналі мати різний розбіг оплати, це означає, що ми робимо перетік людей, які працюють в одному органі, вони перетікають на інший орган. Штучно створюємо конкуренцію на ті посади, де платимо більше. Причому не завжди ми оплачуємо кращих, що має робити, до речі, НАДС. Ну, НАДС робить тільки по державній службі. Я вже розмовляла з пані Алюшиною про те, що повноваження НАДС треба розширювати. Взагалі незрозуміло, навіщо нам така велика служба, якщо вона опрацьовує лише державну службу. Тому що задумувався НАДС як орган, який займається всією публічною службою. Ми, на жаль, в законодавстві сьогодні має дуже скупе визначення, що таке публічна служба. Хоча на сайті НАДС визначення публічної служби є, і воно включає, до речі, політичні посади. Теж вдячна за те, що хоча б на сайті є таке визначення. В законодавстві немає, а на сайті є.

Якщо пані Олена – ДБР, Олена Халанчук на зв'язку, спробуйте ще, і Верховний Суд потім. Да, Денис Улютін, потім всіх інших.

Будь ласка, Олена Халанчук, спробуйте ще раз включитися. І я прошу, колеги, ми всі тут в комітеті, я вже казала, в суботу, коли з суддями зустрічалася, я не думала, що коли йшла на роботу в цей комітет, я не думала, що ми будемо, всі тут наші народні депутати, виконувати ще функції психологів особливо для високооплачуваних посад. Тобто ми розуміємо, що "плач Ярославни" про те, що мало забезпечує держава якийсь орган, він може бути у кожного заінтересованого органу, як сказав нам пан Дмитро Калмиков, кожен із вас заінтересований. Тому... тому, тому, тому.

Якщо ДБР не вдається підключитися, я прошу Денису Улютіну надати слово. Потім Верховний Суд у нас залишився, і таки Олена буде пробувати.

Будь ласка, пан Денис.

УЛЮТІН Д.В. Дякую, Галина Миколаївна.

Я хочу якраз виступити з підтримкою даного проекту закону, дійсно, надзвичайно важливий. А колегам, у яких якраз органи, до яких прив'язані всі зарплати або грошове забезпечення до прожиткового мінімуму, сказати, що знову ж таки це досить викривлена ситуація. Працюючи у Міністерстві фінансів, ми бачимо і тривалий намагались підкоригувати це Законом про бюджет, що не є правильним з точки зору прийняття рішення і не є прогнозованим, але є вимушеним кроком.

Тому, якщо ми не приймемо цей проект закону, то нас всіх розсудить бюджет, знову ж таки неправильно, хтось виграє від цього, хтось програє. Але знову ж таки, даний проект закону не про зарплати і грошове забезпечення органів, у яких прив'язка до прожиткового мінімуму. Цей негативний тренд почався в 16-му році з одного органу і потім поширився на всі інші органи. Кожна наступна зміна, кожен наступний проект закону або кожний наступний законопроект, закон прив'язував і робив інший коефіцієнт.

Далі ми пішли ще більше: ми робили $\times 3$, $\times 1,4$, $\times 1,5$. І, таким чином, створили просто, вибачте за слово, можливо, можна, а, можливо, ні, зоопарк в оплаті праці з прив'язкою до прожиткового мінімуму. І, таким чином, втратили взагалі суть прожиткового мінімуму, саму логіку прожиткового мінімуму і логіку соціальної гарантії держави, що і є прожитковий мінімум.

Тому даний проект закону не про оплату праці, він якраз про повернення логіки прожиткового мінімуму. І його треба підтримувати. Всі решта речей, які ви зараз обговорюєте, вони важливі, але важливі знову ж таки, як Галина Миколаївна сказала правильно, в комплексному проекті закону, який врегулює оплату праці в тій частині, яка не регулюється Законом про оплату праці державної служби 8222. Тобто іншу частину, непокриту, але яка платиться з публічних коштів зарплата, вона має бути покрита іншим проектом закону. Даний проект закону, він більше якраз про перший крок відв'язки від прожиткових мінімумів. Без цього ми далі просто як країна не рухаємося. Ми навіть про якийсь соціальний контракт, який я доповідав, не зможемо переварити, оскільки у нас знову ж таки буде зламана

логіка в спеціальних законах. І оце потрібно припиняти, якщо ми хочемо, в принципі, розвиватись в будь-якому правильному європейському тренді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пан Денис.

Верховний Суд, не знаю, хто. Прізвище, представтеся, будь ласка. Будь ласка.

ЗЕЛЕНОВ Г.М. Добрий день, шановні народні депутати, присутні. Зеленов Геннадій – заступник керівника департаменту аналітичної та правової роботи. Я хотів би сказати, що якраз от по цих двох законопроектах, які пропонують запровадити цю орудну величину при обчисленні посадових окладів суддів, це питання, враховуючи, що Верховний Суд – це колегіальний орган, воно ще на обговоренні щодо доцільності і у разі підтримки, який з цих законопроектів треба підтримати.

Від себе скажу, не виключено, що, враховуючи важливість цього законопроекту, його вплив на обчислення посадових окладів, його, можливо, буде винесено на Пленум для того, щоби вже Пленум голосував за висновок, ту позицію, яку буде висловлювати Верховний Суд. Тому поки що на стадії опрацювання.

Ще хотів би сказати, ще така ремарка, Верховний Суд не стримує прожитковий мінімум, тому що, як сказав пан Улютін, з 20-го року при обрахуванні суддівської винагороди і обраховується прожитковий мінімум на рівні 2020 року, не збільшився з того часу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Да, так і є, так і є. Дякуємо, дякуємо Верховному Суду за плідну роботу з нашим комітетом і Великій Палаті, зокрема, по визначенню, віднесенню військовослужбовців до публічної служби, Великій Палаті дякую, тому що для нас, ну, коли ми обговорювали

хто входить до складу публічної служби, для нас проблематика оплати військовослужбовців стояла окремо. І дякую Великій Палаті.

Так, у нас пані Олена Халанчук ще пробує приєднатися.

ХАЛАНЧУК О.С. Галина Миколаївна, мене чути?

ГОЛОВУЮЧА. Да, чути, тепер чути. Вітаю вас!

ХАЛАНЧУК О.С. Доброго дня! Перепрошую за технічні незручності.

ДБР загалом підтримує законопроект 13466, водночас ми, як вірно було зазначено, в пропозиціях, що вони не впливають на розміри витрат і, як вами саме зазначено, і передбачається в порядкування виплат.

Ми надіслали пропозиції і погодження законопроекту і хочемо зазначити, що ми потребуємо в чіткому запровадженні на нормативному рівні диференційованих посад. З якою проблемою зараз стикнулося ДБР? В статті 20, в яку якраз вносяться зміни, є посади: слідчий, дізнавач, оперуповноважений, водночас немає диференціювання саме цих посад. На це звертала нам двічі Рахункова палата і є рекомендації, останні це від 30 січня 2024 року. І перш за все звертаємо, що запропоновані зміни не потребуватимуть додаткових коштів з державного бюджету. І вони будуть просто упорядковувати для посад осіб, які є особами рядового начальницького складу з урахуванням диференціації і застосуванням просто коефіцієнтів до їхніх посадових окладів.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Яка допомога вам потрібна з боку комітету? Зверніться до нас, ми звернемося до НАДС, щоб воно зайнялося кваліфікацією посад, в тому числі і для ДБР. Ні, зараз цим не займається... Скажіть, як допомогти.

ХАЛАНЧУК О.С. Ми наші пропозиції виклали в листі, в додатку, в порівняльній таблиці до нього.

ГОЛОВУЮЧА. Ми вам класифікацію посад не зможемо в законі зробити.

ХАЛАНЧУК О.С. Це не класифікація, а диференціація посад: слідчий, старший слідчий, старший слідчий ОВС, опер, старший опер, опер ОВС.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, всі правоохоронні органи, які сьогодні у нас, ми всіх вас запрошуємо на робочу групу, ми визначимося потім, хто у нас буде вести закон на друге читання, але нічого тут не залишиться, ми все читаємо. У нас читаючий комітет, ми все читаємо.

Дякуємо вам за виступи. Чи є у нас ще виступи, чи можемо переходити до голосування і до проекту? І відповідно я буду вносити пропозиції проголосувати за цей законопроект з тими зауваженнями, які я зазначала про те, що неприпустимо зниження... фразу оцю, да, ми виписуємо про те, що законопроект на друге читання має врахувати всі зауваження сьогоднішніх виступаючих, щоб не припустити зниження посадових окладів в абсолютному виразі після змін коефіцієнтів і переведення на орудну величину. І відповідно ми пропонуємо внести цей і законопроекти наступні. Да, у нас ще є виступаючий пан Павліш по законопроекту одному, так що поки що по цьому, по основному. Будемо просити внести законопроект до порядку денного і відповідно рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу, це мова іде про 13466.

Тоді прошу проголосувати, пан Сергій, якщо немає зауважень у наших народних депутатів членів комітету. Немає? Голосуємо тоді, пан Сергій.

ГРИВКО С.Д. Шановні колеги, шановна Галина Миколаївна, прошу висловити ваші позиції з приводу запропонованого.

Третьякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую. Цимбалюк Михайло Михайлович.
Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую. Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за.

ГРИВКО С.Д. Бабенко Микола Вікторович. Нема.
Гривко Сергій Дмитрович – за.
Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – за.

ГРИВКО С.Д. Дякую. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую. Тимошенко Юлія Володимирівна. Нема.
Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За.

ГРИВКО С.Д. Дякую. Всі – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановні народні депутати. Рішення прийнято.

У нас є на зв'язку пан Павліш, він представляє авторський колектив альтернативного законопроекту 13467-1. Пан Павло, ви з нами? Ні, да, нема? Нема. Гаразд.

Тоді вношу наступні пропозиції щодо наступних порядків денних. Проголосувати...

ПАВЛІШ П.В. Галина Миколаївна!

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Павло.

ПАВЛІШ П.В. Я є, просто навушник не спрацював. Вітаю. Вітаю всіх учасників. Дякую за можливість представити альтернативний законопроект, він стосується саме орудних ставок, але ситуація, яка склалася в місцевих судах. І даним законопроектом ми пропонуємо встановити іншу величину орудних ставок саме для суддів місцевих судів, не для всієї судової системи. Тому що зараз склалася така ситуація, що вони найменш захищені у нас виявилися.

І ті пропозиції, які вносяться альтернативним законопроектом, вони не мають впливу на державний бюджет. Адже це фінансування буде відбуватися із спеціального фонду, де є така можливість фінансування цих додаткових видатків, по-перше.

І, по-друге, хотів би зазначити, що у нас зараз є велика така дірка в кількості суддів. І судді зараз надперевантажені – більше 2 тисяч вакансій зараз в судовій системі. І це перенавантаження якраз зміна кількості орудних ставок, воно надасть можливість людям, які працюють суддями, які працюють в судовій системі, вирівняти ситуацію, яка зараз є.

ГОЛОВУЮЧА. А Міністерство фінансів з нами, скажіть, будь ласка? Бо у нас тут. Будь ласка, Мінфін по альтернативному законопроекту, по

13467-1. Будь ласка, Мінфін, можете сказати точку зору? Мінфін? Хто у нас від Мінфіну?

ГАЛАМАГА Г.М. Доброго дня, пані Галино Миколаївно! Доброго дня, шановні депутати!

Від Міністерства фінансів. Міністерство фінансів надало висновок до цього законопроекту, альтернативного законопроекту. І написали, що потребує фінансово-економічних розрахунків визначення цього діла.

ПАВЛІШ П.В. Я можу відповісти, да?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Павло.

ПАВЛІШ П.В. Ми там фінансово-економічні розрахунки робили і пропозиції щодо фінансування зі спеціального фонду, і те, що в спеціальному фонді є така можливість це профінансувати, також ми зазначали в мотивувальній частині при поданні альтернативного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, у мене така пропозиція щодо цього законопроекту, альтернативного і основного, прийняти рішення нашого комітету, щоб по цих законопроектах визначився основний комітет, щоб вони провели фахову дискусію відповідно своєю, тому що ми тут не зовсім знаємо систему оплати. Розуміємо проблематику, до нас звертались місцеві судді, ми з ними розмовляли. Водночас я думаю, що основний комітет, вони краще визначаться, що є первинним, що вторинним. Оскільки ще раз, мета всіх цих чотирьох законопроектів поданих вона не була в оплаті праці. І якщо комітет хоче одночасно врегулювати і питання оплати місцевих суддів, то це має бути вирішено в профільному комітеті в правовому. Ми надамо...

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Галино Миколаївно, за таку можливість.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

А ви вже там визначайтесь. Я думаю, що якщо ви до законопроекту по відв'язці ще вирішите проблематику оплати місцевих суддів, то я думаю, що це Мінфін і, може, Мінекономіки, якщо вони там включаться у цю проблематику.

Таким чином, у мене пропозиція по законопроекту, який іде через правовий комітет, по 13467 і 467-1 проголосувати на розсуд комітету. А по законопроектах 13468 і 469 рекомендувати профільним комітетам, відповідно пану Гетманцеву Митний кодекс і відповідно, який тут у нас ще... формування, не знаю. 469, на який комітет він розписаний? Рекомендувати Верховній Раді включити ці проекти до порядку денного і прийняти за основу.

Будь ласка, три голосування. Пан Сергій, я прошу револьверно, так дуплетом провести. Три голосування поспіль.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Шановні колеги, шановна Галино Миколаївно, прошу висловити позиції. Три буде голосування, відповідно позиція по кожному голосуванню.

Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. За, за, за – три за.

ГРИВКО С.Д. Три за. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович. Нема.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Давайте за по всім трьом.

ГРИВКО С.Д. Три за.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко – за три рази.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Немає.

Гривко – три рази за.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Никорак – три за.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Підтримую всі три.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Немає.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. За всі три.

ГРИВКО С.Д. По всіх трьох – всі за.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Павле, дякую, що ви завжди з нами і всі законопроекти, які на стику з правовим комітетом, ви теж супроводжуєте, і маємо надію, що той законопроект щодо осіб з інвалідністю і їх...

ПАВЛІШ П.В. Галино Миколаївно, на найближчому комітеті ми будемо розглядати його в першому читанні і сподіваюся, що будемо просити, щоб на серпень місяць його винесли на перше читання в зал Верховної Ради. Бо законопроект він сам готовий. Комітет, сподіваюся, його підтримає і зал також. Дякую. Буду просити вашого включення також до цього питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Будемо просто яро підтримувати, тому що люди його чекають, сильно чекають. І батьки чекають і звертаються дуже часто.

Дякую всім. Слава Україні!